

TARNOWO PODGÓRNE

Prognoza oddziaływania na środowisko
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TARNOWIE PODGÓRNYM
– CZĘŚĆ WSCHODNIA

OPRACOWANIE:

MGR MACIEJ CHORAŻEWICZ

POZNAŃ, PAŹDZIERNIK 2020 R.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. Informacje wstępne	3
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2. Elementy dziedzictwa kulturowego	8
2.3. Rzeźba terenu	8
2.4. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	8
2.5. Gleby	8
2.6. Warunki wodne.....	9
2.7. Szata roślinna	10
2.8. Zwierzęta.....	10
2.9. Klimat lokalny.....	11
3. STAN ŚRODOWISKA ORAZ ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	12
3.1. Jakość powietrza atmosferycznego	12
3.2. Klimat akustyczny	13
3.3. Jakość wód.....	14
3.4. Obszary oraz obiekty chronione	15
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	15
4.1. Cel opracowania projektu planu	15
4.2. Ustalenia projektu planu.....	16
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	20
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	21
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	22
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	25
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	25
6.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	26
6.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	27
Oddziaływanie na szatę roślinną i zwierzęta	28
6.5. Oddziaływanie na krajobraz.....	28
6.6. Oddziaływanie na ludzi	29
6.7. Oddziaływanie na powietrze.....	30
6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny	32
6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe.....	33
Oddziaływanie na dobra materialne i zasoby naturalne.....	33
6.12. Oddziaływanie na obszary prawnie chronione, w tym obszary Natura 2000.....	34
6.13. Oddziaływanie transgraniczne	34
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	35
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE....	36
9. WNIOSKI	37
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	38
11. OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY	41
ZAŁĄCZNIKI: DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA I RYSUNEK MPZP	

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie Podgórny – część wschodnia. Projekt opracowywany jest na podstawie uchwały Nr VI/67/2015 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 24 lutego 2015 r. Obszar objęty sporządzaniem planu zajmuje powierzchnię ok. 231,5 ha.

Projektem planu objęto obszar zlokalizowany w miejscowości Tarnowo Podgórne, ograniczony:

- od północy: ul. Rokietnicką, ul. Karolewską oraz granicą gminy Tarnowo Podgórne,
- od południa: ul. Czereśniową do skrzyżowania z rowem melioracyjnym wyznaczającym granicę planu na odcinku od ul. Czereśniowej do ul. Marianowskiej,
- od zachodu: wschodnią granicą działki nr 1086,
- od wschodu: granicą gminy Tarnowo Podgórne oraz granicą miejscowości Tarnowo Podgórne,
- ponadto z powyższego zakresu wyłączone są, a zarazem uzupełniają granicę opracowania, obszary objęte zmianą miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie Podgórny (części A, C, D, H), opracowywaną na podstawie uchwały Nr LXXI/935/2014 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 23 września 2014 r.

Obecnie na omawianym terenie obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Tarnowo Podgórne i Góra, zatwierdzonego uchwałą Nr IX/101/2011 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 17 maja 2011 r.

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. W myśl powyższej ustawy prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 51 ust. 1, organ opracowujący m.in. projekt planu zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Natomiast stosownie do art. 50, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest również w przypadku wprowadzenia zmian do obowiązującego planu miejscowego, z uwzględnieniem art. 48 ust. 1a.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego wraz z prognozą. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procesu sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia

się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie powinien zostać uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy. Uzgodniono zakres prognozy zgodnie z art. 57.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wydz. Mat.-Przyr., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Jeż J., *Przyrodnicze aspekty bezpiecznego budownictwa*, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2001,
- Szponar A., *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.

Materiały kartograficzne

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- mapa ewidencyjna w skali 1:1000,
- mapa glebowo-rolnicza,

Akty prawne

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 293 ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 797 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020, poz. 1439 ze zm.),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 310 ze zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r. poz. 282),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 1333 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity, Dz. U. z 2014 r., poz. 112,),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć*

mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. w *sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (tekst jednolity, Dz. U. z 2019 r., poz. 1065 ze zm.)
- Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. *dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych* (91/271/EWG),
- Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w *sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza* (96/62/WE),
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG w *sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dyrektywa Siedliskowa),
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, zatwierdzony uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954) ,
- Uchwała nr XLI/313/2000 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 24 października 2000 r. w sprawie uchwalenia mpzp terenów położonych w rejonie ulicy Rolnej, Działkowej i trasy A-2,
- Uchwała Nr X/68/2003 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 25 marca 2003 w sprawie uchwalenia mpzp terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Tarnowo Podgórne, działki 737/6-13, 737/14-część, 735/1, 735/3, 735/5-część, 735/6-część,
- Uchwała Nr IX/101/2011 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 17 maja 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Tarnowo Podgórne i Góra,
- Uchwała Nr VI/67/2015 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 24 lutego 2015 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie Podgórny – część wschodnia.

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Projekt Uchwały Rady Gminy Tarnowo Podgórne w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie Podgórny – część wschodnia, wrzesień 2020 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowo Podgórne, Uchwała Nr XII/134/2011 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 21 czerwca 2011 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe - gmina Tarnowo Podgórne, Pracownia „Integra”, Poznań 2004 r.;
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości gminnej Tarnowo Podgórne i Góra, prof. dr hab. Beata Raszka, EKO-GEO-GRAF, 2007 r.;
- Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej we wsi Tarnowo Podgórne na środowisko przyrodnicze, mgr Janusz Syrociak, 2000 r.;
- Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla gminy Tarnowo Podgórne na lata 2014–2017 z perspektywą na lata 2018–2021, zatwierdzona uchwałą Rady Gminy Tarnowo Podgórne Nr VII/93/2016 z dnia 24 marca 2015 r.;
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2017, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2018 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2018, WIOŚ, Poznań, 2019 r.;
- Zarządzenia Nr 57/2013 z dnia 3 kwietnia 2013 r. Wójta Gminy Tarnowo Podgórne w sprawie założenia Gminnej ewidencji zabytków Gminy Tarnowo Podgórne;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry zatwierdzony na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 (Dz. U. z 2016 poz. 1967).
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, www.mos.gov.pl;

Inne źródła:

- wizja terenowa,
- dokumentacja fotograficzna (październik 2014 r., kwiecień 2015 r., grudzień 2015 r.),
- <http://www.poznan.wios.gov.pl>,
- <http://www.podgik.poznan.pl>,
- <http://poznanski.e-mapa.net>,
- www.natura2000.gdos.gov.pl,
- baza.pgi.gov.pl;

Informacje uzyskane z powyższych materiałów źródłowych oraz informacje zebrane podczas przeprowadzonej wizji terenowej, pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru, w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym w szczególności: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie pozyskanych informacji określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego, a także wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu. Należy jednak zaznaczyć, że przeprowadzenie wizji terenowej w ograniczonym przedziale czasowym, nie pozwoliło na przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób wyczerpujący, umożliwiające zidentyfikowanie wszystkich gatunków roślin i zwierząt, występujących w granicach obszaru opracowania.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość

posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności ustaleń planu.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty ustaleniami przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny położone w północnej części gminy Tarnowo Podgórne w miejscowości Tarnowo Podgórne (ryc. 1.).

Ryc.1. Zdjęcie lotnicze obszaru opracowania wraz z otoczeniem

Źródło: <http://www.tarnowopodgorne.e-mapa.net/>

Teren zainwestowany jest w niewielkim stopniu, w przeważającej części niezagospodarowany lub użytkowany rolniczo. Zabudowa zagrodowa występuje w minimalnym stopniu w północnej części opracowania i obsługuje m.in. istniejące szklarnie oraz użytki rolne. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolno stojąca rozmieszczona jest chaotycznie i często w otoczeniu niezainwestowanych działek na całym obszarze mpzp. Większe skupiska zabudowy można zaobserwować przede wszystkim wzdłuż ciągów komunikacyjnych, tj.: południowej strony ul. Rokietnickiej (część północna zlokalizowana jest poza granicami projektu mpzp) – np. hurtownia odzieży używanej, ul. Marianowskiej, a także ul. Rolnej. Zabudowa usługowa i mieszkaniowo-usługowa występuje w kilku miejscach wzdłuż ul. Rokietnickiej oraz w sąsiedztwie wschodniego krańca ul. Rolnej. Przy północnej części ul. Marianowskiej zlokalizowana jest zabudowa związana z rekreacją konną, określona jako „pensjonat dla koni”. Istotnym elementem charakteryzującym

przedmiotowy obszar jest system dobrze utrzymanych cieków, rowów melioracyjnych i oczek wodnych, zlokalizowanych głównie w północnej części opracowania oraz wzdłuż jego południowo-zachodniej granicy i powiązanych najbliższym otoczeniem, zapewniający odpowiednie warunki wodne dla użytków rolnych i ochronę pobliskiej zabudowy. Przez centralny obszar opracowania przebiega linia elektroenergetyczna, natomiast niewątpliwie najważniejszą drogą publiczną jest ul. Rokietnicka oraz ul. Marianowska ze względu na pośrednie podłączanie do drogi krajowej nr 92. Obszar objęty przedmiotowym planem obejmuje obszar ok. 231,5 ha.

2.2. Elementy dziedzictwa kulturowego

Na obszarze opracowania, w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* znajdują się cztery archeologiczne strefy ochrony konserwatorskiej – stanowiska archeologiczne będące terenowymi pozostałościami pradziejowego i historycznego osadnictwa.

2.3. Rzeźba terenu

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski Kondrackiego (2000), omawiany teren położony jest w obrębie podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego (314 – 316), w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie (315.5), w mezoregionie Pojezierze Poznańskie (315.51).

Natomiast w odniesieniu do podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej wg Krygowskiego (1961), analizowany teren znajduje się w regionie Wysoczyzny Poznańskiej (VIII), w subregionie Równina Poznańska (VIII₆).

Obszar objęty projektem planu jest terenem relatywnie płaskim, wyniesionym na wysokość 88 - 101 m n.p.m. Charakteryzują go stosunkowo niewielkie spadki terenu, nieprzekraczające 4%. Najwyższe wzniesienia odnotować można w przy zachodniej granicy opracowania, w pobliżu zbiegu ulic Czereśniowej i Rokietnickiej oraz w centralnej części planu przy ul. Czereśniowej. Najniższe wartości występuje w północno-wschodniej części obszaru objętej prognozą.

2.4. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Litologię omawianego obszaru cechuje na przeważającym obszarze występowanie glin i piasków wodno morenowych oraz piasków, żwirów, głazów i glin akumulacji szczelinowej oraz piaski, żwiry i głązy moren czołowych, a także gliny piaszczyste i piaski gliniaste.

2.5. Gleby

Większość gleb na terenach znajdujących się w granicach opracowania projektu planu miejscowego uległa dużym przekształceniom na skutek dawnego oraz obecnego użytkowania rolniczego i utraciła swoje naturalne właściwości fizyczne i chemiczne. W obrębie terenów użytkowanych rolniczo gleby charakteryzują się przemieszaniem wierzchnich warstw profilu glebowego, następującym w wyniku przeprowadzania szeregu zabiegów agrotechnicznych (np. głęboka orka) oraz zmianami w składzie chemicznym (na skutek stosowania nawozów azotowych, fosforowych).

Na terenach, na których powstała ruralistyczna lub nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna występują gleby antropogeniczne, które uległy silnym przekształceniom na skutek działalności człowieka i nie wykształciły profilu glebowego. Istotnym przekształceniom uległy również gleby występujące na terenach, na których zlokalizowane są szlaki komunikacji samochodowej. Naturalna gleba nie spełnia wymogów technicznych, jakie są wymagane przy tego typu inwestycjach, w związku z czym w celu uzyskania odpowiednich właściwości gruntu dokonuje się przemieszczenia dużych mas ziemnych, utwardzenia oraz wzbogacenia podłoża o materiały mineralne takie jak:

piasek, żwir, cement i inne. Działania te doprowadziły do utraty naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleb.

Gleby antropogeniczne, poza występowaniem zanieczyszczeń fizycznych (żwir, gruz i podobne materiały wykorzystywane przy inwestycjach budowlanych), wykazują również obecność zanieczyszczeń chemicznych, takich jak metale ciężkie (ołów i kadm) oraz węglowodory wielopierścieniowe. Ich obecność w glebie spowodowana jest głównie emisją zanieczyszczeń z ruchu komunikacyjnego i kumulowaniem się tych substancji w warstwach gleby w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie glebowo-rolniczej, na obszarze opracowania występują m.in. gleby brunatne właściwe stanowiące piaski gliniaste lekkie na piaskach słabo gliniastych, tworzące kompleks żytńi dobry, słaby oraz zbożowo-pastewny słaby. Na obszarze położonym przy ul. Rokietnickiej występują czarne ziemie zdegradowane i gleby szare, stanowiące piaski gliniaste mocne na glinach lekkich, stanowiące kompleks pszenney dobry. Ponadto występują gleby bielcowe i pseudobielcowe. W rejonie wzdłuż ul. Poznańskiej, Jasnej oraz częściowo przy ul. Rolnej występują grunty antropogeniczne obszarów zabudowanych.

Niekorzystne oddziaływania na kształtowanie właściwości gleb wynikają przede wszystkim z trwałego uszczelnienia powierzchni (np. posadowienie budynków, realizacja dróg) oraz zastosowania szeregu materiałów budowlanych, wpływających na zmiany przepuszczalności czy też stateczności gruntów. Szczególnie w przypadku dużych inwestycji, w celu uzyskania odpowiednich właściwości podłoża, dokonuje się przemieszczenia znacznych ilości mas ziemnych, przemieszczania wierzchnich warstw gleby, zniszczenia warstwy próchnicznej, jak również wzbogacenia podłoża o materiały takie jak piasek czy żwir. Działania te przyczyniają się niekiedy do wzrostu przepuszczalności gleb oraz przyspieszenia tempa infiltracji wód opadowych i roztopowych, co z kolei wpływa na przyspieszenie tempa migracji zanieczyszczeń w głąb profilu glebowego. W przypadku trwałego uszczelnienia powierzchni występuje natomiast zjawisko pozbawienia gleb naturalnych właściwości biologicznych. Większość terenu posiada grunty o dobrej (tereny rolne) lub na obszarach silnie przekształconych przez człowieka – słabej przepuszczalności.

2.6. Warunki wodne

Obszar gminy Tarnowo Podgórne leży w zlewni Samy i Samicy Kierskiej należących do lewostronnej części dorzecza Warty od Wełny do Obry¹.

Obszar opracowania znajduje się w granicach dwóch zlewni jednolitych części wód powierzchniowych: rzeki Sama do Kan. Lubosińskiego oraz rzeki Samica Kierska.

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”² przy ustalaniu celów środowiskowych dla JCWP brano pod uwagę ich aktualny stan w związku z wymaganym zgodnie z RDW³ warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla JCWP, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano również odpowiednio do nich (wymagane do osiągnięcia) cele środowiskowe. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

¹118 G – Atlas Hydrograficzny

²M.P. Nr 40, poz. 451

³Dyrektywa 2000/60/WE Parlamenty Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.).

W obrębie analizowanego obszaru, w różnych jego częściach występują wody powierzchniowe w postaci cieków wodnych oraz okresowych zbiorników wodnych. Są one zlokalizowane m.in. w północnej części planu po południowej stronie ul. Rokietnickiej. Wody te występują okresowo, głównie po wiosennych roztopach. Obszar należy do systemu odwodnieniowego rzeki Samy, która charakteryzuje się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania z charakterystycznym maksimum w marcu oraz minimum na przełomie września i października.

Cieki wodne, w większości niewielkie, wcinają się w teren na głębokość od 1 m do 2,5 m. Znikoma część cieków ma charakter okresowy. Znaczna część niewielkich cieków została pogłębiona i połączona rowami melioracyjnymi, przez co duże obszary, uprzednio bezodpływowe, zostały włączone do systemów odwodnieniowych większych rzek.

Należy jednak wskazać, że teren opracowania należy do obszarów o znacznych deficytach wodnych. Świadczą o tym zarówno niskie sumy roczne opadów oraz niska retencja zlewni charakteryzujących się niskimi wartościami odpływu jednostkowego i jednocześnie wysokim parowaniem terenowym wynoszącym około 400 mm/rok.

Pod względem wód podziemnych rozpatrywany obszar według podziału hydrogeologicznego Polski znajduje się w obrębie regionu szczecińskiego (I) z rejonem wielkopolskiej doliny kopalnej (część Pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej).

Obszar opracowania położony jest w granicach jednolitych części wód podziemnych JCWPd nr 62. Dla JCWPd celem jest osiągnięcie dobrego stanu wód podziemnych, co zgodnie z RDW oznacza, że zarówno ich stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”.

Głównymi poziomami użytkowymi wód podziemnych w tej części obszaru są wody w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Wody gruntowe na obszarze opracowania występują na ogół na głębokości 1-2 m p.p.t., miejscowo na głębokości 2-5 m p.p.t.

Obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. W zasięgu potencjalnego oddziaływania ustaleń projektu planu nie występują także ujęcia wód podziemnych, jak i strefy ochrony pośredniej jakiegokolwiek ujęcia wody.

2.7. Szata roślinna

Omawiany obszar użytkowany jest głównie rolniczo, ale charakteryzuje się również synantropizacją szaty roślinnej w miejscach realizacji nowej zabudowy. W wyniku rozwoju terenów zabudowanych, komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej, stopniowo pozbawiany zostaje naturalnej roślinności, która zastąpiona zostaje roślinnością urządzoną - zielenią towarzyszącą zabudowie i drogom – głównie w postaci trawników, skupisk lub rzędów różnego typu zadrzewień i zakrzewień. Tereny obecnie nieużytkowane zajęte są przez zbiorowiska kształtujące się spontanicznie.

Jednym z większych skupisk zieleni w granicy oraz w sąsiedztwie opracowania mpzp jest teren przy ulicy Poznańskiej oraz teren bezpośrednio do niego przylegający jak również pomiędzy ulicą Rokietnicką i Czereśniową. Wzdłuż cieków wodnych znajdują się zwarte zakrzaczenia składające się m.in. z głogu oraz tarniny.

Lokalną florę uzupełnia roślinność ozdobna, nasadzona w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej. Na terenach tych występuje na ogół zieleń trawiasta z nasadzeniami gatunków ozdobnych roślin zarówno iglastych, jak i liściastych. Towarzyszą im różne gatunki drzew owocowych oraz ozdobnych bylin. Warte odnotowania są nasadzenia w świerku i brzozy wzdłuż ulicy Marianowskiej oraz brzozy wzdłuż ul. Rolnej, a także wierzby i brzozy w otoczeniu rowów melioracyjnych i oczek wodnych.

2.8. Zwierzęta

Na obszarze projektu planu z uwagi na stosunkowo nieznacznie jeszcze zainwestowany teren, możliwe jest występowanie stale lub okresowo różnorodnej fauny występującej na terenie gminy

Tarnowo Podgórne. Licznie i często występuje ślimak winniczek (*Helix pomatia*), chroniony prawem⁴. Licznie reprezentowane są chronione trzmielowate; stwierdzono również występowanie cennych motyli (m.in. *Papilio machaon*). Nie przeprowadzono szczegółowej inwentaryzacji płazów, ale z danych literaturowych wynika, że w gminie Tarnowo Podgórne występowały co najmniej takie gatunki jak: traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*), kumak nizinny (*Bombina bombina*), ropucha szara (*Bufo bufo*), żaba jeziorkowa (*Rana lessonae*), żaba wodna (*Rana esculenta*), żaba śmieszka (*Rana ridibunda*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*). Poza tym stwierdzono tu obecność wielu okazów prawem chronionych zaskrońcy (*Natrix natrix*). Miejsca koncentracji tych gatunków występują w obrębie obszarów chronionych, ze względu na zachowaną mozaikę siedlisk, szczególnie korzystną dla gatunków zmiennocieplnych: suchych, ciepłych muraw (miejsca żerowania) i miejsc wilgotnych (miejsca rozrodu). Stwierdzono również występowanie różnych grup ekologicznych ptaków, w podziale na: lęgowe, zalatujące i przelotne. Stwierdzono ogółem 88 gatunków ptaków - w tym lęgowych - 37; zalatujących z sąsiedztwa - 38; przelotnych - 13. Cztery gatunki ptaków zaliczane są do „Polskiej czerwonej księgi zwierząt” (Głowaciński 1992): bąk i wąsatka były gatunkami lęgowymi, a kormoran i batalion przelotnymi. Poza tym stwierdzono występowanie 9 gatunków uznanych za zagrożone na obszarze Europy: bąk, błotniak stawowy, rybitwa czarna i gąsiorek oraz kormoran, bocian biały, żuraw, batalion, zimorodek. Należy jednak zaznaczyć, iż z uwagi na ciągły rozwój budownictwa (głównie mieszkaniowego) oraz bliskość tras komunikacyjnych, takich jak ul. Poznańska czy Rokietnicka, które z ekologicznego punktu widzenia stanowią bariery dla funkcjonowania siedlisk fauny, występowanie ww. gatunków może być w miarę dalszej antropopresji na rzeczonym obszarze, w dużym stopniu ograniczane. Tereny przekształcone antropogenicznie stwarzają warunki do bytowania gatunków zwierząt o niewielkich rozmiarach. W związku z obecnością w granicach opracowania zieleni wysokiej, można spotkać tu duże ilości owadów, a w ślad za nimi przedstawicieli wielu gatunków ptaków.

Lokalnymi łącznikami umożliwiającymi migracje niektórych zwierząt są rowy melioracyjne oraz ciekі wodne.

2.9. Klimat lokalny

Według podziału rolniczo – klimatycznego Polski R. Gumińskiego (1948) badany teren leży w dzielnicy środkowej (VIII), w jej cieplejszej części. Jest to rejon o najniższej w Polsce średniej sumie opadów (średnia wieloletnia suma opadów wynosi 496 mm), największej liczbie dni słonecznych (ponad 50 dni) oraz najmniejszej liczbie dni pochmurnych (poniżej 130 dni). W roku występuje od 100 do 110 dni z przymrozkami, od 30 do 50 dni mroźnych, a przeciętny czas trwania pokrywy śnieżnej wynosi od 50 do 80 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8 °C. Okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni. Najczęściej obserwowane są wiatry z sektora zachodniego, głównie z kierunku zachodnim i południowo-zachodnim. Stosunkowo najrzadziej pojawiają się wiatry z sektora północnego, z kierunku północnego i północno-wschodniego. Średnia roczna prędkość wiatru, nieuwarunkowana czynnikami lokalnymi, waha się w granicach 2-4 m/s – największe prędkości wiatru notowane są zimą i wiosną, a najmniejsze latem.

⁴Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2014 r., poz. 1348).

3. STAN ŚRODOWISKA ORAZ ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

3.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Na obszarze opracowania nie występują punktowe, liniowe ani powierzchniowe emitory zanieczyszczeń, które powodowałyby znaczne pogorszenie jakości powietrza. Ulice znajdujące się w granicy opracowania prowadzą ruch o niewielkim natężeniu, za wyjątkiem ulicy Czereśniowej (generowany przez pojazdy dojeżdżające do terenów zabudowy). W związku z powyższym nie przewiduje się, aby powodował on przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń powietrza.

Liniowe źródło zanieczyszczeń o większym znaczeniu stanowią dopiero ul. Poznańska oraz Rokietnicka. Ulice te należą do głównych ulic Tarnowa Podgórnego prowadzących ruch lokalny. Ruch samochodowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Dla tych terenów brak prowadzonych badań wielkości zanieczyszczenia powietrza. Należy jednak zaznaczyć, że wyniki wielu analiz stężeń zanieczyszczeń powietrza w rejonie tras komunikacyjnych, prowadzonych w ramach ocen oddziaływania na środowisko realizacji inwestycji drogowych, wykazały brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń poza pasami drogowymi. Dlatego nie przewiduje się również, aby emisja zanieczyszczeń z omawianych ulic powodowała przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń na poszczególnych obszarach projektu mpzp.

Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, realizujący to zadanie poprzez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. W roku 2020 dla terenu województwa wielkopolskiego zakończono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego, dotyczącą roku 2019. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) gmina Tarnowo Podgórne należy do strefy wielkopolskiej.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. Ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM₁₀ i pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu strefę zaliczono do klasy C.

W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację wyznaczając: dla pyłu PM_{2,5} – klasę C1 informującą o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego 20 µg/m³, który należy dotrzymać od roku 2020, dla ozonu klasę D2 w odniesieniu do celu długoterminowego, zarówno pod kątem ochrony zdrowia jak i ochrony roślin. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Z pomiarów można odczytać sezonową zmienność stężeń pyłu, która jest wyższa w okresie zimowym. Można więc przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego wpływająca na pogorszenie warunków aerosanitarnych. Duży wpływ na sytuację aerosanitarną ma również położenie geograficzne, rodzaj i charakter zabudowy, jej lokalizacja oraz możliwość przewietrzania obszaru. Wynik przekroczenia poziomów docelowych (klasa C) nie powinien być zatem utożsamiany ze stanem jakości powietrza na terenie całej strefy, może bowiem oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją.

We wszystkich strefach, zakwalifikowanych do klasy C, należy wskazać obszary, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych stężeń danej substancji, a także opracować program naprawczy. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego przystąpił do opracowania programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie benzo(a)pirenu. Z punktu widzenia dokumentów planistycznych najbardziej istotne są działania naprawcze polegające na uwzględnianiu

w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami. Działania te obejmują konieczność uwzględniania w nowotworzonych lub aktualizowanych planach wymogów dotyczących zaopatrywania w ciepło nowopowstających budynków z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz projektowanie linii zabudowy z uwzględnieniem przewietrzania obszarów zabudowanych.

Podjęcie działań mających na celu ograniczenie emisji benzo(α)pirenu do poziomów umożliwiających dotrzymanie obowiązujących standardów, jest szczególnie ważne w kontekście dużej szkodliwości benzo(α)pirenu dla zdrowia ludzkiego (duża toksyczność przewlekła), a także roślinności, gleb i wody.

3.2. Klimat akustyczny

W stanie istniejącym na obszarze planu zlokalizowane są tereny zabudowane obejmujące teren zabudowy usługowej oraz rolnicze, dla których nie definiuje się standardów akustycznych w środowisku, a także tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkalno-usługowej, dla których definiuje się standardy akustyczne w środowisku – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵ oraz rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku⁶ (Tabela 1).

Tab. 1 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LDWN przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	LDWN przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	64	59	50	40
Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	50
Tereny zabudowy	64	59	50	40

⁵ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.),

⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. z 2014 poz. 112).

związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży				
Tereny domów opieki społecznej	64	59	50	40
Tereny zabudowy zagrodowej	68	59	55	45

1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

Głównym źródłem hałasu w gminie Tarnowo Podgórne jest główny szlak komunikacji drogowej trasa krajowa nr 92 (ul. Poznańska). Program ochrony środowiska dla gminy Tarnowo Podgórne na lata 2009–2012 z perspektywą na lata 2013–2016 podaje, że strefa oddziaływania akustycznego ruchu pojazdów po drodze krajowej nr 92 sięga 100 m w porze dziennej i 200 metrów w porze nocnej. Omawiane tereny nie znajdują się w zasięgu jej oddziaływania.

Generatorem hałasu może być również ul. Rokietnicka prowadząca ruch do sąsiednich miejscowości. Przekroczenia mogą wystąpić na terenie istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przy ww. ulicy Rokietnickiej. Pozostałe drogi stanowiące lokalny układ komunikacyjny nie stwarzają zagrożeń dla warunków akustycznych w środowisku. Ponadto aktualnie, nie stwierdza się uciążliwości akustycznych w środowisku zewnętrznym, związanych z funkcjonowaniem już istniejących obiektów – usługowych oraz zabudowy mieszkaniowej na terenie planu.

Obszar planu nie jest narażony na hałas kolejowy, a także znajduje się poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania hałasu lotniczego lotniska Poznań – Ławica oraz lotniska wojskowego Poznań – Krzesiny.

3.3. Jakość wód

Na obszarze projektu planu występują liczne ciekі wodne oraz okresowe zbiorniki wodne. Nie były prowadzone badania jakości rzeczonych wód, należy jednak domniemywać, iż ze względu na ich charakter oraz sąsiedztwo terenów rolniczych, intensywnie nawożonych, stopień zanieczyszczeń wód jest wysoki.

Natomiast badania jakości wód podziemnych prowadzone są dla jednolitych części wód podziemnych JCWPd. Analizowany teren znajduje się w obrębie wydzielonych Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 60 według nowego podziału na 172 JCWPD albo JCWPd nr 62 (podział do końca 2015 r. na 161 JWPd). Badanie przeprowadzone w 2016 roku wykazało dobry stan ilościowy słaby stan chemiczny wód.

Ostatnie badanie wód podziemnych przedmiotowej JCWPd miało miejsce w 2018 roku (Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2018 r.). Zgodnie z wynikami badań w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Gaju Wielkim (grunty orne) stwierdzono IV klasę jakości wód zarówno pod względem wskaźników nieorganicznych jak i klasy surowej, natomiast klasa końcowa wynosiła III. Klasa IV została wyznaczona tylko ze względu na przekroczenie, żelaza, którego wartość ma geogeniczne pochodzenie.

Omawiany obszar położony jest poza granicami zasięgu głównych zbiorników wód podziemnych, jednakże na terenie znajduje się udokumentowane złożo wód termalnych „Tarnowo Podgórne

GT-1" (numer złoża 15707) oraz teren i obszar górniczy. Na terenie projektowanej zmiany planu nie została wyznaczona strefa ochrony ujęcia wody.

3.4. Obszary oraz obiekty chronione

Na obszarze objętym projektem mpzp nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody oraz ich otulin, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Najbliższy obszar Natura 2000 – to obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Samicy (PLB300013) oddalony o ok. 5 km. Projekt mpzp nie będzie oddziałował na ten obszar.

Na omawianym obszarze nie występują obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. grunty rolne, leśne, główne zbiorniki wód podziemnych, ujęcia wody oraz ich strefy ochronne, obszary ciche w aglomeracji. Stwierdzono występowanie gatunków flory, grzybów lub zwierząt objętych ochroną gatunkową, którego zagadnienie poruszono w odpowiedniej części niniejszego dokumentu.

Przedmiotowy obszar znajduje się poza zasięgiem obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie stwierdzono występowania problemów istotnych z punktu widzenia projektu mpzp oraz ograniczeń w realizacji jego założeń, wynikających z występowania w jego granicach obszarów i obiektów prawnie chronionych.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie Podgórny – część wschodnia są niewielkie korekty parametrów zabudowy, takich jak: linie zabudowy, zmiana wysokości zabudowy, korekta linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu, dopuszczenie lokalizacji zabudowy gospodarczej i garaży, dopuszczenie funkcji usługowej, zmiana wielkości minimalnej działki budowlanej, zmiana przeznaczenia terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów z zabudową usługową na tereny zabudowy wyłącznie usługowej lub mieszkaniowo-usługowej, wprowadzenie dwóch niewielkich terenów zabudowy zagrodowej przy ul. Rokietnickiej oraz pomiędzy ul. Rokietnicką, a Czereśniową. Istotnym celem planu jest także korekta oraz zdefiniowanie układu komunikacyjnego usprawniającego, a czasami wręcz umożliwiającego prawidłową obsługę terenów przeznaczonych pod zabudowę. Nie jest celem projektu planu wprowadzanie nowej zabudowy, a jej pojawienie się na nowych obszarach występuję w niewielkim stopniu, mogącym zostać zakwalifikowanym do kategorii korekt i poprawy spójności komunikacyjno-przestrzennej zapisów planu. Przykładem takim jest rozszerzenie w niewielkim stopniu terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej po wschodniej stronie ul. Marianowskiej. Co do zasady, nie przewiduje się jednak zmiany przeznaczenia z rolniczego na tereny zabudowy mieszkaniowej lub usługowej.

Obecnie na omawianym terenie obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Tarnowo Podgórne i Góra, zatwierdzonego uchwałą Nr IX/101/2011 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 17 maja 2011 r., dla którego była sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko w roku 2007.

Plan miejscowy określi zasady zagospodarowania i jednolitego kształtowania przedmiotowego obszaru, parametry i wskaźniki dla projektowanych obiektów oraz wskaże kompleksowe rozwiązania układu komunikacyjnego oraz infrastruktury technicznej dla obsługi

przedmiotowych terenów. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będą stanowić podstawę prawną do wydawania decyzji administracyjnych na ww. obszarze.

4.2. Ustalenia projektu planu

Projekt planu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Gminy Tarnowo Podgórne oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:2000.

W zakresie przeznaczenia i sposobów zagospodarowania terenów w projekcie planu wyznaczono:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczone symbolami 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 40MN, 41MN, 42MN, 43MN, 44MN, 45MN;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej, usługowo-mieszkaniowej lub usługowej oznaczone symbolami 1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U, 6MN/U;
- 3) teren usług turystycznych, sportu i rekreacji, oznaczony symbolem UT/US;
- 4) tereny rolnicze, oznaczone symbolami 1R, 2R, 3R, 4R, 5R, 6R, 7R, 8R;
- 5) tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone symbolami 1RM, 2RM;
- 6) tereny zieleni i wód powierzchniowych, oznaczone symbolami 1Z/WS, 2Z/WS, 3Z/WS, 4Z/WS, 5Z/WS, 6Z/WS, 7Z/WS, 8Z/WS, 9Z/WS, 10Z/WS, 11Z/WS, 12Z/WS, 13Z/WS, 14Z/WS, 15Z/WS, 16Z/WS, 17Z/WS, 18Z/WS, 19WS/Z;
- 7) tereny wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczone symbolami 1WS, 2WS;
- 8) tereny dróg wewnętrznych, oznaczone symbolami 1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW, 5KDW, 6KDW, 7KDW, 8KDW, 9KDW, 10KDW, 11KDW, 12KDW, 13KDW, 14KDW, 15KDW, 16KDW, 17KDW, 18KDW, 19KDW, 20KDW, 21KDW, 22KDW, 23KDW, 24KDW, 25KDW, 26KDW, 27KDW, 28KDW, 29KDW, 30KDW, 31KDW, 32KDW, 33KDW, 34KDW, 35KDW, 36KDW;
- 9) tereny dróg publicznych, oznaczone symbolami 1KD-L, 2KD-L, 1KD-D, 2KD-D, 3KD-D;

Rysunek planu (w pomniejszeniu) znajduje się w załączniku do niniejszej prognozy.

Dla terenów **MN** ustalono m.in:

- a) lokalizację zabudowy, zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu;
- b) lokalizację na działce budowlanej jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego, w układzie wolno stojącym, z dopuszczeniem lokalizacji jednego budynku gospodarczego lub garażu,
- c) powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 30% (dla terenów 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 28MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 40MN, 41MN, 42MN, 43MN, 44MN, 45MN) oraz nie większą niż 40% działki budowlanej dla terenów 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 29MN, a także powierzchnię zabudowy wolnostojącego budynku gospodarczego lub garażu nie większą niż 50 m²;
- d) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż: 50% działki budowlanej dla terenów 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 28MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 40MN, 41MN, 42MN, 43MN, 44MN, 45MN oraz 35% działki budowlanej dla terenów 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 29MN;
- e) intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0 i nie większą niż 0,9;

- f) wysokość budynków mieszkalnych nie większą niż 2 kondygnacje naziemne i nie więcej niż 10 m, natomiast wysokość wolno stojących garaży lub budynków gospodarczych nie większą niż: 1 kondygnacja naziemna i 5,5 m dla budynków z dachem stromym, 1 kondygnacja naziemna i 3,5 m dla budynków z dachem płaskim;
- g) dachy strome dla budynków mieszkalnych, z dopuszczeniem realizacji dachów płaskich na powierzchni nie przekraczającej 30% powierzchni dachu;
- h) powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż: 1200 m² dla terenów 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 40MN, 41MN, 42MN oraz 800 m² dla terenów 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN 6MN, 7MN;
- i) ograniczenia dotyczące zachowania ładu przestrzennego – w zakresie ogrodzeń, reklam itp.

Dla terenów **MN/U** ustalono m.in.:

- a) lokalizację na działce budowlanej jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub mieszkalno-usługowego lub usługowo-mieszkalnego lub usługowego w układzie wolno stojącym, z dopuszczeniem lokalizacji jednego budynku gospodarczego lub garażu;
- b) lokalizację zabudowy, zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu;
- c) zakaz lokalizacji magazynów i składów, obiektów handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 200 m²;
- d) powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż: 35% dla terenów 1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U oraz 60% dla terenu 6MN/U, a także powierzchnię zabudowy wolno stojącego budynku gospodarczego lub garażu nie większą niż 50 m²;
- e) powierzchnię biologicznie czynną działki budowlanej nie mniejszą niż: 50% dla terenów 1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U oraz 35% dla terenu 6MN/U;
- f) intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0 i nie większą 1,05 dla terenów 1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U oraz nie mniejsza niż 0 i nie większą niż 1,8 dla terenu 6MN/U;
- g) wysokość budynku mieszkalnego lub mieszkalno-usługowego lub usługowo-mieszkalnego lub usługowego nie większą niż 2 kondygnacje naziemne i 10 m dla terenów 1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U oraz budynku mieszkalnego lub mieszkalno-usługowego lub usługowo-mieszkalnego nie większą niż 2 kondygnacje naziemne i 10 m oraz budynku usługowego nie większą niż 12 m dla terenu 6MN/U, a także wysokość wolno stojących garaży lub budynków gospodarczych nie większą niż: 1 kondygnacja naziemna i 5,5 m dla budynków z dachem stromym i 1 kondygnacja naziemna i 3,5 m dla budynków z dachem płaskim;
- h) dachy strome dla budynków mieszkalnych lub mieszkalno-usługowych lub usługowo-mieszkalnych lub usługowych dla terenów 1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U, 6MN/U; oraz dachy strome dla budynków mieszkalnych lub mieszkalno-usługowych lub usługowo-mieszkalnych oraz strome lub płaskie dla budynków usługowych dla terenu 7MN/U i wolno stojących garaży lub budynków gospodarczych dla terenów MN/U;
- i) powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż: 1200 m² dla terenów 1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 5MN/U oraz 1500 m² dla terenu 4MN/U i 600 m² dla terenu 6MN/U.

Dla terenów **RM** ustalono m.in.:

- a) lokalizację zabudowy zagrodowej związanej z rolnictwem, w tym nie więcej niż jednego budynku mieszkalnego na poszczególnym terenie;
- b) lokalizację zabudowy, zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu;
- c) w budynku mieszkalnym lokalizację nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych;
- d) powierzchnię zabudowy poszczególnego terenu nie większą niż 40%;
- e) powierzchnię biologicznie czynną działki budowlanej nie mniejszą niż 40%;

- f) intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0 i nie większą niż 1,4;
- g) wysokość budynków mieszkalnych nie większą niż 2 kondygnacje naziemne i nie większą niż 10 m;
- h) wysokość budynków innych niż mieszkalne, nie większą niż 1 kondygnacja naziemna i 8 m;
- i) dachy: strome dla budynków mieszkalnych, strome lub płaskie dla pozostałych budynków.

Dla terenu **UT/US** ustalono m.in.:

- a) lokalizację zabudowy usługowej – sportu i rekreacji, w tym obiektów związanych z rekreacją konną;
- b) lokalizację zabudowy, zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu;
- c) dopuszczenie lokalizacji usług gastronomicznych oraz budynku administracyjno-biurowego dla obsługi terenu;
- d) dopuszczenie lokalizacji plenerowych urządzeń sportowych i rekreacyjnych
- e) powierzchnię zabudowy terenu nie większą niż 40%;
- f) powierzchnię biologicznie czynną terenu nie mniejszą niż 50%;
- g) intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0 i nie większą niż 1,2;
- h) wysokość budynków nie większą niż 12 m;
- i) dachy strome;
- j) powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych z wyłączeniem działek pod lokalizację infrastruktury technicznej, dojazdu i dojazdy, nie mniejszą niż 5000 m²

Dla terenów **R** ustalono zachowanie dotychczasowego – rolniczego sposobu użytkowania, zakaz lokalizacji budynków, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 99% (za wyjątkiem terenu 3R, gdzie ustala się powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 25% powierzchni terenu), dopuszczenie lokalizacji obiektów związanych z uprawami szklarniowymi na terenie 3R oraz dostęp do dróg publicznych położonych poza obszarem planu poprzez drogi wewnętrzne.

Dla terenów **WS** ustalono zachowanie cieków wodnych jako otwartych, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 90%, dopuszczenie lokalizacji przepustów, budowli hydrotechnicznych i urządzeń wodnych oraz dostęp do dróg publicznych pozostających poza granicami planu oraz do dróg publicznych poprzez ustalone planem drogi wewnętrzne

Dla terenów **Z/WS** ustalono zachowanie cieków wodnych jako otwartych, powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 95%, dopuszczenie lokalizacji przepustów, budowli hydrotechnicznych i urządzeń wodnych, dopuszczenie lokalizacji ciągów pieszych i ścieżek rowerowych, dopuszczenie lokalizacji zieleni urządzonej oraz dostęp do dróg publicznych pozostających poza granicami planu oraz do dróg publicznych poprzez ustalone planem drogi wewnętrzne oraz do dróg publicznych pozostających poza granicami planu oraz do dróg publicznych poprzez ustalone planem drogi wewnętrzne.

Ponadto wprowadzono ustalenia określające parametry zagospodarowania terenów komunikacji – dróg wewnętrznych (**KDW**) oraz dróg publicznych – klas lokalnej (**KD-L**) i dojazdowej (**KD-D**).

Do projektu planu wprowadzono również ustalenia, dotyczące zagadnień związanych z ochroną środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. W tym zakresie projekt mpzp przewiduje takie ustalenia jak: zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, zaopatrzenie w wodę pitną z sieci wodociągowej, odprowadzenie ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej (z dopuszczeniem, do czasu jej wybudowania, odprowadzenia do zbiorników bezodpływowych) zachowanie ciągłości funkcjonowania istniejącego systemu melioracyjnego, zachowanie istniejących cieków i zbiorników wodnych, w tym oczek wodnych na terenach U, w zakresie wód opadowych i roztopowych zagospodarowanie ich w granicach działki z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej.

Plan zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem infrastrukturalnych inwestycji celu publicznego oraz inwestycji z zakresu łączności publicznej. Natomiast dopuszczone zostało stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane wyłącznie paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisji takie jak: paliwa płynne, gazowe, stałe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii.

Z kolei w zakresie kształtowania komfortu akustycznego ustala się zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów RM – jak dla terenów zabudowy zagrodowej, dla terenów MN – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla terenów MN/U – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, a w przypadku lokalizacji szpitali, szkół, przedszkoli odpowiednio jak dla terenów szpitali poza miastem, terenów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Plan ustala również obowiązek uzyskania standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego wprowadzono zakaz lokalizacji: urządzeń reklamowych i tablic reklamowych, tymczasowych obiektów budowlanych (z wyjątkiem ogródków gastronomicznych na terenach MN/U oraz UT/US), nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej, ogrodzeń innych niż ażurowe oraz ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych, a także ogrodzeń na terenach KDW, KD-L, KD-D, Z/WS oraz WS. Dopuszczono lokalizację obiektów małej architektury, dojść i dojazdów, sieci infrastruktury technicznej (z pewnymi zastrzeżeniami). Ponadto na terenach MN, RM, MN/U oraz UT/US dopuszczono lokalizację ogrodzeń ażurowych o wysokości nie większej niż 1,6 m, natomiast na terenach R ogrodzeń ażurowych, bez podmurówki, o wysokości nie większej niż 1,6 m, związanych wyłącznie z prowadzeniem gospodarki rolnej. Plan dopuszcza lokalizację słupów ogłoszeniowych o wysokości nie większej niż 4 m, tablic informacyjnych, szyldów na ogrodzeniach lub na elewacjach budynków, o powierzchni łącznej szyldów na budynku: na terenach MN/U, UT/US nie większej niż 6 m², a na pozostałych terenach nie większej niż 3 m², umieszczanych wyłącznie na wysokości kondygnacji parteru.

W projekcie planu ustalono również następujące ustalenia w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu: zakaz lokalizacji zabudowy na terenach R, WS, Z/WS, KDW, KD-D i KD-L; uwzględnienie ograniczeń wynikających z położenia w otoczeniu lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu oraz w zasięgu działania lotniczych urządzeń naziemnych, przy czym wysokość lokalizowanych obiektów wraz z urządzeniami na nich montowanymi nie może być większa niż 127 m n.p.m.; zakaz lokalizacji przeszkód lotniczych zgodnie z przepisami odrębnymi, uwzględnienie w zagospodarowaniu ograniczeń wynikających z przebiegu linii elektroenergetycznych i obszaru ich oddziaływania, zgodnie z przepisami odrębnymi, uwzględnienie w zagospodarowaniu ograniczeń wynikających z przebiegu tras podziemnych sieci infrastruktury technicznej oraz urządzeń melioracyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Z kolei w zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych ustalono jedynie stosowanie w obrębie poszczególnych terenów komunikacji jednorodnych elementów zagospodarowania w zakresie obiektów małej architektury, nawierzchni oraz oświetlenia. Projekt planu nie przewiduje ustaleń w zakresie sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania i użytkowania terenów. Natomiast w kwestii zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej ustalono dla obszaru archeologicznej strefy ochrony konserwatorskiej następujące nakazy: prowadzenia badań archeologicznych podczas prowadzenia prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu oraz nakaz uzyskania pozwolenia konserwatorskiego na prowadzenie badań archeologicznych, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Co istotne, w zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych plan

ustala nakaz uwzględnienia ograniczeń w zagospodarowaniu wynikających z położenia terenów w granicach obszaru górniczego i udokumentowanego złoża wód termalnych „Tarnowo Podgórne GT-1” (numer złoża 15707).

W projekcie mpzp przewidziano również zapisy dla zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, dla których ustalono: zachowanie ciągłości powiązań dojazdów i dojazdów z zewnętrznym układem drogowym, nakaz zapewnienia na działce budowlanej miejsc parkingowych dla samochodów osobowych w liczbie uzależnionej od pełnionej funkcji oraz nakaz zapewnienia minimalnej liczby stanowisk postojowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W stosunku do zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszczono roboty budowlane w zakresie sieci infrastruktury, a w szczególności wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej, ciepłowniczej i telekomunikacyjnej oraz teletransmisyjnej systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego. W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy dla lokalizacji wolno stojącej stacji transformatorowych ustalono: powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 70%, powierzchnię biologicznie czynną działki budowlanej nie mniejszą niż 10%, intensywność zabudowy nie mniejszą niż 0 i nie większą niż 0,8, wysokość nie większą niż 2 m, dachy o dowolnej geometrii oraz dostęp do przyległych dróg publicznych poprzez wyznaczone drogi wewnętrzne.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego nie mogą naruszać zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowo Podgórne* (uchwała nr XII/134/2011 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 21 czerwca 2011 r.) obszar opracowania zaliczony został częściowo do strefy B – administracyjnej, której głównymi funkcjami są administracja, mieszkalnictwo i działalność gospodarcza. Teren położony bezpośrednio przy drodze krajowej został zaliczony do strefy A – rolniczej, w której dominującymi funkcjami są rolnictwo, mieszkalnictwo wraz z usługami.

W Studium wyznaczono jednostki rozwojowe, dla których określono stopnie intensywności ich wzrostu i rozwoju jakościowego. Tarnowo Podgórne określono jako ośrodek dynamicznego rozwoju. Zgodnie z zapisami Studium poprzez ośrodek dynamicznego rozwoju należy rozumieć ośrodek o silnych tendencjach wzrostowych w oparciu o dotychczasowy potencjał społeczno-gospodarczy, którego rozwój wymaga wprowadzenia znacznych przekształceń krajobrazu i aktywnych działań na rzecz ochrony środowiska.

Dla poszczególnych wsi gminy w Studium ustalono główne funkcje dla Tarnowa Podgórnego ustalając jako funkcję wiodącą: administrację, usługi społeczne ponadlokalne i gminne (oświata, kultura, zdrowie, handel), obsługę biznesu, ośrodek kongresowo-wystawienniczy, mieszkalnictwo, drobny biznes (zaplecze produkcyjno-usługowe terenów mieszkaniowych), działalność gospodarczą – przemysł. Za funkcję wiodącą i aktywizującą uznano mieszkalnictwo, natomiast funkcje uzupełniające stanowi działalność gospodarcza o profilu usługowo-produkcyjnym.

Projekt planu jest również zgodny z zapisami opracowania ekofizjograficznego gminy, w którym to obszar opracowania zaliczony został do strefy funkcjonalno-krajobrazowej A – mieszkaniowo-rolniczej rejonu Tarnowo Podgórne – Sady – Góra – Kokoszyn. Dla strefy tej sformułowano szereg wskazań m.in.: tworzenie lokalnych korzyści ekologicznych (wprowadzanie

zadrzewień i zakrzewień pasmowo i kępowo), wprowadzenie zadrzewień wzdłuż dróg i miedz, koncentryczny rozwój obszarów mieszkaniowych w oparciu o istniejące zwarte obszary zabudowy, tworzenie czytelnych układów urbanistycznych z lokalnym centrum usługowym.

Biorąc pod uwagę powyższe zapisy oraz analizując zapisy projektu planu stwierdzić można, że uwzględniają zapisy opracowania ekofizjograficznego.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany mpzp zakres potencjalnych zmian stanu środowiska przyrodniczego będzie nieznacznym.

Na obszarze opracowania obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Tarnowo Podgórne i Góra, nie ma więc zagrożenia związanego z zabudowywaniem się terenu na zasadzie decyzji administracyjnych – warunków zabudowy. Realizacja polityki w oparciu o decyzje administracyjne, które traktują przestrzeń w sposób fragmentaryczny nie pozwala na kształtowanie ładu przestrzennego oraz właściwej ochrony zasobów środowiskowych i krajobrazowych.

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie Podgórny – część wschodnia dla większości terenów utrzymuje przeznaczenie terenu z obowiązującego planu, wprowadzając jedynie nieznaczne korekty parametrów zabudowy. Dopuszczenie przekształcenia dotychczasowego użytkowania rolniczego na inne funkcje występuje w minimalnym zakresie, jedynie w otoczeniu północnego krańca ul. Marianowskiej, gdzie w niewielkim stopniu rozszerza się teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, kosztem terenów rolniczych.

Realizacja nowej zabudowy przy braku kompleksowych rozwiązań w zakresie układu komunikacyjnego, obowiązujących linii zabudowy, parametrów zabudowy i zagospodarowania terenów, zasad lokalizacji na terenach elementów dysharmonizujących krajobraz (takich jak: reklamy, szyldy, ogrodzenia, napowietrzne sieci infrastruktury technicznej), spowodować również może pogorszenie walorów krajobrazowych omawianego obszaru, poprzez chaotyczny rozwój zabudowy i innych elementów zagospodarowania terenów o zróżnicowanych gabarytach, formach i przeznaczeniu.

Skutkiem niewłaściwych procesów inwestycyjnych może być również rozwój zabudowy, zróżnicowanej pod względem funkcjonalnym oraz przestrzennym. W związku z tym, brak realizacji ustaleń projektu planu może w znacznym stopniu utrudnić zagospodarowanie omawianego obszaru, zgodne z polityką przestrzenną.

Pozytywnym aspektem odstąpienia od realizacji ustaleń planu miejscowego i utrzymania rolniczego użytkowania będzie pozostawienie znacznych powierzchni biologicznie czynnych, zachowanie bazy pokarmowej dla zwierząt żerujących na terenach rolniczych i nieużytkach oraz brak ingerencji w rzeźbę terenu i warunki gruntowo-wodne, powodowanych lokalizacją nowej zabudowy oraz realizacją nowej infrastruktury drogowej i technicznej. Użytki rolne, w przypadku zaniechania działań urbanistycznych i ewentualnego zaniechania działalności rolniczej, powoli ulegną naturalnemu przekształceniu w nieużytki, a w dłuższej perspektywie powolnemu zalesianiu, począwszy od przydrożnych i śródpolnych zakrzewień i zadrzewień.

Z drugiej jednak strony, przy założeniu zachowania dotychczasowego rolniczego użytkowania znacznej części omawianego obszaru, spodziewać się można utrzymania agrocenozy pól uprawnych, charakteryzującej się obniżoną różnorodnością biologiczną, mniejszymi zdolnościami samoregulacji i regeneracji, a także niższą odpornością na choroby i działanie szkodników. W obrębie terenów rolniczych omawianego obszaru różnorodność gatunkowa zapewniana będzie jedynie dzięki występowaniu stosunkowo niewielkich skupisk zieleni śródpolnej oraz powierzchni nieużytkowanych rolniczo, tj. miedze, przydrożne rowy, czy pojedyncze zadrzewienia.

Skutkiem negatywnym dla środowiska w przypadku zagospodarowania zgodnie z projektem zmiany mpzp może być zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, a przez to przyrost powierzchni uszczelnionych w miejscach lokalizacji nowych budynków, uniemożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych. W niektórych przypadkach negatywne oddziaływanie będzie miała

rozproszona zabudowa zlokalizowana w znacznej odległości od centrum Tarnowa Podgórnego oraz od przystanków komunikacji publicznej. Taka lokalizacja zwiększa konieczność użytkowania samochodów podczas codziennych podróży do pracy oraz punktów usługowych. Jest przykładem niekorzystnego zjawiska „rozlewania się miast” tzw. *urban sprawl*. Pozytywnym aspektem jest lokalizacja obszarów w kontekście położenia obszarów chronionych – ich odległość jest na tyle spora, iż nowo planowana zabudowa nie będzie miała wpływu na obszary chronione.

Do skutków pozytywnych dla środowiska w przypadku zagospodarowania zgodnie z projektem zmiany mpzp może być poprawa walorów krajobrazowych części omawianego obszaru na skutek realizacji zabudowy zgodnej z oczekiwaniami społecznymi.

Bardzo dyskusyjne jest natomiast przeznaczanie kolejnych terenów pod zabudowę w sytuacji posiadania rezerw tego typu terenów w Tarnowie Podgórny. W przypadku niniejszej prognozy analizowany jest jednak tylko wpływ opracowywanego mpzp w stosunku do aktualnie obowiązującego, w odniesieniu, do którego zmiany są niewielkie.

Podsumowując, stwierdzić należy, że potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu nie byłyby istotne i nie oddziaływałyby na środowisko w większym stopniu niż zapisy zawarte w projekcie planu.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę Rady z dnia 21 maja 1991 r. *dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych* (91/271/EWG), nakładającą na Państwa Członkowskie wymóg wyposażenia aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych – realizowany w projekcie mpzp poprzez nakaz odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej;
- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. *w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza* (96/62/WE), nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach - cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla strefy wielkopolskiej programu ochrony powietrza ze względu na ozon oraz opracowywania programu ochrony powietrza w zakresie benzo(a)piranu - realizowany w projekcie mpzp poprzez nakaz stosowania wyłącznie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji takich jak: paliwa płynne, gazowe, stałe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii, w przypadku stosowania w budynkach indywidualnych systemów grzewczych.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (dyrektywa 2000/60/WE) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i wojewódzkim:

- „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, zatwierdzony uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954) Plan ten wskazuje na konieczność podjęcia następujących działań: ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej, zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej, inwentaryzację źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin, kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych, termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich, ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej, edukacja ekologiczna, zapisy w planach miejscowych.
- Uchwała NR XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W dokumencie tym zakazano między innymi stosowania:
 - węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
 - mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
 - paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %;
 - węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, niespełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
 - wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
 - zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
 - zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %;
 - biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.
- Oba wyżej wymienione dokumenty znajdują swoje odzwierciedlenie w zapisach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który poprzez dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci gazowej wspiera rozwój niskoemisyjnych systemów grzewczych. Ponadto poprzez odniesienie się do ograniczeń w wyżej wymienionym przepisie odrębnym minimalizuje przewidywane oddziaływanie istniejących i planowanych instalacji grzewczych i zapobiega pogorszeniu stanu powietrza na terenie objętym projektem planu i terenach sąsiednich.
- „Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022” (przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 88 w dniu 1 lipca 2016 r.) wskazuje na konieczność ochrony środowiska i zdrowia ludzi poprzez zapobieganie negatywnemu wpływowi wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi, lub zmniejszania go, oraz przez ogólne zmniejszenie skutków użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania dzięki stosowaniu następującej hierarchii sposobów postępowania z odpadami: zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku oraz unieszkodliwianie. Przedstawione w Planie cele i zadania dotyczą okresu 2016 - 2020 oraz perspektywie okresu 2030.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 Plan ten wskazuje niezbędność minimalizowania podatności na ryzyko związane ze zmianami klimatu, m.in. uwzględniając ten aspekt na etapie planowania inwestycji. Na skutek coraz częstszych ulewnych deszczy zwiększyło się ryzyko okresowych podtopień, szczególnie na terenach gdzie nie ma stworzonych

warunków retencjonowania nadmiaru wody.

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 18 października 2016 roku. Jego nadrzędnym celem środowiskowym jest nie pogarszanie stanu jednolitych części wód. W stosunku do wód podziemnych, cel ten ma zostać osiągnięty poprzez: zapobieganie dopływowi lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie się pogarszaniu wszystkich wód podziemnych, zapewnieniu równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia, powstałego wskutek działalności człowieka.
- Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych jest przede wszystkim nie pogarszanie stanu wód, a następnie osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. „Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych, określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych.”
- Strategia Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 – dokument zatwierdzony uchwałą nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 roku. „Strategia dotyczy kompetencji województwa w zakresie wpływu na zachowania innych podmiotów (na przykład przez zarządzanie środkami własnymi i zewnętrznymi, czy przez udział w ustalaniu zasad, bądź sposobu realizacji innych polityk podmiotów, między innymi poprzez kontrakt terytorialny).”

Zapisy projektu zmiany planu zawierają szereg ustaleń, a także zaleceń dotyczących pośrednio lub bezpośrednio ochrony środowiska. Zapisy te uwzględniają nie tylko wymogi ochrony środowiska ustanowione w dokumentach o randze krajowej i międzynarodowej, ale również dokumentach, utworzonych na szczeblu lokalnym i regionalnym. Przykładem tego rodzaju działań jest ochrona powietrza poprzez stosowanie ograniczeń związanych ze spalaniem paliw grzewczych, czy też odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do kanalizacji sanitarnej.

Przepisy ochrony środowiska dotyczą bardzo wielu różnych zagadnień i działań. Szereg istniejących przepisów prawnych nie wymagał powielenia odpowiednich ustaleń w treści planu, natomiast są to przepisy obowiązujące, które również muszą być respektowane przez poszczególnych inwestorów. Przykładowo, nakaz ochrony powierzchni ziemi, powietrza i wód, zgodnie z przepisami odrębnymi o ochronie środowiska, odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi, odprowadzenie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi, między innymi, następujących aktów prawnych: ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy Prawo wodne, ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Po przeprowadzonej analizie celów ochrony środowiska zawartych w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym, należy stwierdzić, że wprowadzone do omawianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania, umożliwiają realizację celów określonych we wspomnianych powyżej dokumentach.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi spowodowane są działaniami techniczno-inżynierskimi, a zasięg tych zmian warunkowany jest skalą projektowanych w planach inwestycji, zwłaszcza powierzchni zabudowy nowej inwestycji oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Nieodwracalne przekształcenia powierzchni ziemi na obszarze objętym projektem w miejscowości Tarnowo Podgórne – dla terenów w sąsiedztwie ul. Czereśniowej, Rolnej, Rokietnickiej i Marianowskiej dotyczyć będą miejsc postawienia nowych budynków min. nowych budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych oraz usługowych, a także obiektów i urządzeń z nim związanych, w tym m.in.: urządzeń budowlanych, dojazdów, stanowisk postojowych, sieci infrastruktury technicznej. Trwałym efektem realizacji ww. ustaleń będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej kosztem zwiększenia podłoża uszczelnionego. Biorąc pod uwagę skalę tych przedsięwzięć, na większości obszarów będą to zmiany znaczące i rozległe. Istniejące ukształtowanie powierzchni oraz konieczność zrealizowania całego układu komunikacyjnego obsługującego ten teren wskazują, iż nowe zagospodarowanie będzie wymagało istotnych przekształceń rzeźby tego terenu. Należy dążyć do minimalizacji negatywnego oddziaływania przekształceń powierzchni na tym obszarze, poprzez odpowiednie lokalizowanie zabudowy, zagospodarowanie wolnych terenów zielenią w nawiązaniu do istniejącego ukształtowania.

Z punktu widzenia konieczności minimalizowania trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, w tym uszczelniania powierzchni ziemi, istotne są zapisy projektu planu ustalające maksymalne powierzchnie zabudowy działek budowlanych oraz minimalne powierzchnie biologicznie czynne. Pozwoli to na ograniczenie przestrzeni, na której dojdzie do nieodwracalnych zmian podłoża terenu. Skutkiem prowadzenia procesów inwestycyjnych będzie powstanie mas ziemnych, ich wielkość zależeć będzie od głębokości prowadzonych wykopów oraz powierzchni zabudowy.

Lokalizacja nowej zabudowy zarówno na etapie realizacyjnym, jak i eksploatacyjnym, przyczyni się do powstawania w granicy projektu planu odpadów. W trakcie budowy powstawać będą odpady związane z prowadzeniem samych prac budowlanych (gruz, kamienie, tworzywa sztuczne, beton, metale, kable, itp.), a także związane z funkcjonowaniem zaplecza socjalnego na placu budowy (odpady komunalne).

Uzgodnienia w zakresie gospodarki odpadami, powstającymi na etapie realizacji poszczególnych przedsięwzięć, w oparciu o obowiązujące przepisy, uzyska inwestor realizujący te inwestycje. Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt. 32 ustawy o opadach, „wytwórcą odpadów, powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki (...) jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej”.

W trakcie eksploatacji zabudowy odpady powstawać będą w związku z funkcjonowaniem budynków. Ich nieprawidłowe gospodarowanie spowodować może niekorzystne zmiany jakości środowiska, w tym również zagrożenie dla jakości podłoża gruntowo-wodnego. Gospodarka odpadami musi być zatem zgodna z przepisami odrębnymi, które określają zasady jej prowadzenia. Zasady gospodarowania odpadami szczegółowo określają przepisy odrębne, w tym ustawa o odpadach, ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz akty wykonawcze do tych ustaw. W przypadku omawianego terenu zlokalizowanego na terenie gminy Tarnowo Podgórne, na szczeblu prawa lokalnego, obowiązuje Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Międzygminnego „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT”⁷. W związku z jednoznacznym uregulowaniem sposobów postępowania z odpadami w ww. dokumentach, w projekcie planu nie znalazły się zapisy odnoszące się bezpośrednio do sposobu prowadzenia gospodarki odpadami na obszarze opracowania, gdyż nie powiela się nadrzędnych obowiązujących przepisów w akcie prawa

⁷ Uchwała Nr 105/XLIII/2013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT” z dnia 22 lutego 2013 r.

miejscowego. Ponadto ustalenia projektu pozwalają na prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami w granicach poszczególnych terenów poprzez realizację wprowadzonych zapisów, ustalających m. in.: ustanowienie dostępu terenów do dróg publicznych oraz dopuszczenie lokalizacji na nim urządzeń budowlanych (czyli m.in. pojemników na odpady).

6.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe na omawianym obszarze występują w postaci zbiorników wodnych oraz cieków wodnych na obszarach oznaczonych na rysunku następującymi symbolami:

- WS – tj. tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
- Z/WS – tj. tereny zieleni i wód powierzchniowych śródlądowych.

Ustalenia projektu planu w znacznym stopniu chronią wody powierzchniowe ustalając m.in. zakaz zabudowy na obszarach terenów zieleni, wód powierzchniowych oraz terenów rolniczych, z wyjątkiem terenu 4R (gdzie dopuszcza się lokalizację obiektów związanych z uprawami szklarniowymi), który umożliwi pożądaną spływ wód powierzchniowych oraz znacząco zwiększy infiltrację wód opadowych i roztopowych.

Tereny zieleni i wód powierzchniowych śródlądowych mogą stanowić tereny zieleni niezbędne mieszkańcom miejscowości w celach rekreacyjnych, lub stanowić zgodnie z zapisami planu miejsce lokalizacji ciągów pieszych i ścieżek rowerowych. Ww. tereny mogą również pełnić funkcję lokalnego łącznika ekologicznego.

Nie przewiduje się również znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń projektu zmiany planu na wody podziemne. Stosownie do przepisów odrębnych, ochrona wód podziemnych, w obrębie jednolitych części wód, polega na unikaniu niekorzystnych zmian ich stanu ilościowego i chemicznego, odwróceniu znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka, zachowaniu równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych i utrzymaniu lub osiągnięciu ich dobrego stanu ilościowego i chemicznego. Realizacja ustaleń planu nie będzie miała negatywnego wpływu mogącego przyczynić się do nie osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” takich jak:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganiu pogarszaniu się stanu wód podziemnych,
- zachowanie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Lokalizacja zabudowy oraz z nią związanych elementów zagospodarowania działki, takich jak: dojścia, dojazdy, miejsca postojowe, spowoduje przyrost powierzchni utwardzonych, uniemożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych. Wielkość tego zjawiska uzależniona będzie od powierzchni nowej zabudowy oraz zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. Zbyt duże uszczelnienie powierzchni ziemi i zmniejszenie zasilania gruntowego kosztem powierzchniowego odpływu wód z terenów (za pośrednictwem systemów kanalizacji deszczowej), powodować może zagrożenie obniżania poziomu wód gruntowych, zmniejszania ich zasobów, nadmiernego przesuszania gruntu.

Projekt planu zawiera ustalenia, które pozwalają na ograniczenie negatywnego oddziaływania realizacji jego założeń na wielkość zasilania wód podziemnych. W tym zakresie ustalono zagospodarowanie ich w granicach działki z dopuszczeniem odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej. Wody opadowe mogą być odprowadzane na powierzchnię nieutwardzoną działki, rurami drenarskimi do studni chłonnej, do zbiornika retencyjnego. Wybór sposobu zagospodarowania wód zależy od wyników analizy lokalnych uwarunkowań gruntowo-wodnych panujących na działce, zwłaszcza w zakresie przepuszczalności podłoża oraz głębokości zalegania zwierciadła wód gruntowych.

W celu zapobieżenia zmianie stosunków wodnych poprzez obniżenie lustra wody podziemnej i pomniejszenia zasobów wodnych na danym terenie wprowadzono zapis o konieczności zaopatrzenia w wodę pitną z sieci wodociągowej. W celu ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem ustalono zapis odprowadzenia ścieków bytowych i komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem, do czasu jej wybudowania, odprowadzenia do zbiorników bezodpływowych. Jednak dopuszczenie takowych zbiorników, może w wyniku ich awarii lub celowego działania właściciela nieruchomości doprowadzić do zanieczyszczenia wód gruntowych a w konsekwencji, całego lokalnego ekosystemu.

W kontekście ochrony zasobów wód podziemnych pożądane jest również utrzymanie jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód. W tym kontekście istotne są zapisy projektu planu ustalające maksymalne powierzchnie zabudowy, minimalne powierzchnie biologicznie czynne i obligatoryjne zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Dla terenów MN maksymalną powierzchnię zabudowy działki nie większą niż 30% oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 60% powierzchni działki. Dla terenów MN/U ustalono powierzchnię zabudowy działki nie większą niż 35% (60% dla 7MN/U) oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 50% (35% dla 7MN/U) powierzchni działki. Dla terenów U ustalono powierzchnię zabudowy działki nie większą niż 60% oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 35% powierzchni działki. Dla terenów RM ustalono powierzchnię zabudowy poszczególnych terenów - nie większą niż 40% oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 40% powierzchni poszczególnego terenu. Dla terenów UT/US ustalono powierzchnię zabudowy działki nie większą niż 40% oraz minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 50% powierzchni działki. Dla terenów R ustalono minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 100% powierzchni działki za wyjątkiem terenu 4R, gdzie ustala się powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 25% powierzchni terenu z uwagi na dopuszczenie lokalizacji obiektów związanych z uprawami szklarniowymi.

Dodatkowo w granicach projektu planu zlokalizowane są tereny Z/WS oraz WS, dla których ustalono, odpowiednio powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 95% oraz 90% powierzchni terenu.

Ważnymi zapisami z punktu widzenia ochrony jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych jest zachowanie ciągłości funkcjonowania istniejącego systemu melioracyjnego oraz zachowanie istniejących cieków i zbiorników wodnych, w tym oczek wodnych. Należy również zaznaczyć, iż tereny oznaczone na rysunku planu symbolem Z/WS mogą stanowić miejsca na potencjalną lokalizację zbiorników retencyjnych, które z uwagi na stosunkowo niskie opady w regionie, mogą polepszyć stosunki wodne na rzeczonym obszarze, jak również w przypadku katastrofy naturalnej (np. znacznych opadów atmosferycznych w dłuższym okresie czasu) przejąć nadmiar wody z przyległych terenów zapobiegając lokalnym podtopieniom lub nawet powodziom.

Reasumując, proponowane ustalenia planu chronią teren przed niekontrolowanym jego zagospodarowywaniem między innymi poprzez uwzględnienie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym w szerszej skali, nie ograniczającej się do samego zasięgu granic przygotowywanego dokumentu.

6.3. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Omawiany obszar z uwagi na swoje przeznaczenie, głównie rolnicze i mieszkaniowe jednorodzinne może charakteryzować się pewną dozą różnorodności biologicznej. Różnorodność biologiczną zapewnią głównie tereny użytkowane rolniczo oraz tereny zieleni i wód powierzchniowych. Na terenach zurbanizowanych występująca zieleń stanowi zieleń towarzyszącą obiektom usługowym i mieszkaniowym.

W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń zmiany mpzp na różnorodność biologiczną obszaru planu oraz jego najbliższego otoczenia. Niemniej jednak, istotne jest, aby planowane inwestycje przeprowadzone były w sposób, który pozwoli na zachowanie pewnych funkcji ekologicznych analizowanego obszaru. Czynnikiem, który może łagodzić

negatywne skutki antropopresji dla środowiska jest wykształcenie odpowiedniego układu przestrzennego zabudowy oraz wprowadzenie obowiązku zachowania powierzchni biologicznie czynnych, zapewniających warunki życia organizmów żywych, produkcji materii organicznej oraz warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. Omawiany projekt planu zawiera ustalenia i rozwiązania w tym zakresie, które zostały omówione szczegółowo w pkt. 6.2.

Ustalono również zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, dzięki czemu zapewniono utrzymanie warunków zasilania zasobów wód gruntowych. Dopuszczono jednak odprowadzenie ich do sieci kanalizacji deszczowej. Dopuszczenie to, przy założeniu, iż większość wód opadowych i roztopowych będzie odprowadzana do kanalizacji deszczowej, stwarza zagrożenie z jednej strony niewydolności rzecznej infrastruktury oraz co ważniejsze obniżenie się lustra wód gruntowych w wyniku ujemnego bilansu wodnego. W projekcie planu ustalono również zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia.

Oddziaływanie na szatę roślinną i zwierzęta

Realizacja ustaleń projektu planu wpłynie na trwałe zniszczenie szaty roślinnej na terenach dotychczas niezainwestowanych lub obecnie nieużytkowanych, a przeznaczonych w projekcie pod zabudowę lub zainwestowanie elementami infrastruktury komunikacyjnej lub technicznej. Zieleni nieurządzona, przynajmniej częściowo, zastąpiona zostanie zielenią urządzoną, realizowaną w ramach powierzchni biologicznie czynnych terenów przeznaczonych pod zabudowę.

W przypadku realizacji nowych inwestycji budowlanych na terenach przeznaczonych pod zabudowę na terenach MN, MN/U, U, UT/US oraz RM na etapie realizacyjnym prace budowlane potencjalnie powodować mogą negatywne chwilowe lub trwałe oddziaływania na stan i jakość istniejącej zieleni. Lokalizacja nowych budynków spowodować może konieczność usunięcia istniejących drzew i krzewów.

Projekt planu ustala zachowanie terenów zieleni i wód powierzchniowych (Z/WS), wód powierzchniowych (WS) oraz terenów rolniczych (R) dla których wprowadzono zakaz zabudowy. Ponadto, do projektu planu wprowadzono obowiązek zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Wszystkie ww. tereny, z uwagi na styczność przestrzenną, rodzaj przeznaczenia, zakaz ogrodzeń na terenach KDW, KD-L, KD-D, Z/WS i WS oraz zachowanie cieków wodnych jako otwartych stanowić mogą swego rodzaju korytarze ekologiczne, które umożliwią, w miarę możliwości swobodną (wyłączając tereny komunikacji) migrację fauny i jednocześnie utrzymają lub stworzą środowisko życia dla pomniejszych zwierząt.

Ponadto obszar opracowania, ze względu na umiarkowane zainwestowanie, stanowi miejsce występowania zwierząt, przystosowanych do życia w bliskim sąsiedztwie ludzi. Zamieszkują tutaj gatunki odporne na zanieczyszczenia i hałas komunikacyjny. W związku z powyższym, na znacznej części omawianego obszaru, realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na faunę.

Niemniej jednak usunięcie zieleni, głównie zieleni wysokiej, w związku z lokalizacją nowej zabudowy, przyczynić się może do zniszczenia miejsc bytowania drobnych zwierząt, w tym głównie ptaków, a także zmiany dotychczasowych warunków ich bytowania. Stąd też na etapie realizacji nowych inwestycji na tych terenach szczególnie istotne będzie zapewnienie możliwie jak największej ochrony istniejącej zieleni i egzekwowanie zapisanych w planie % powierzchni biologicznie czynnej.

Zapisy planu zakazują również lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem infrastrukturalnych inwestycji celu publicznego oraz inwestycji z zakresu łączności publicznej.

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placu budowy oraz prowadzenia prac budowlanych, oddziaływanie na krajobraz będzie negatywne. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe.

Docelowe przeobrażenia krajobrazu analizowanego obszaru w wyniku realizacji ustaleń zmiany mpzp będą obojętne. Większe zmiany krajobrazu polegające na zmianie funkcji terenu z rolniczej na mieszkaniową lub usługową będą dotyczyć przede wszystkim zachodniej części planu w pobliżu istniejącej zabudowy. W projekcie zmiany mpzp wprowadzono ustalenia dotyczące zakazów lub ograniczeń lokalizacji na obszarze planu elementów zagospodarowania dysharmonizujących krajobraz. Dotyczą one zakazu lokalizacji na obszarze planu reklam, tymczasowych obiektów budowlanych, nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej oraz określenia zasad lokalizacji urządzeń reklamowych oraz szyldów na budynkach i ogrodzeniach. Ponadto w celu osiągnięcia lepszego efektu wizualno-estetycznego zakazano w planie ogrodzeń innych niż ażurowe oraz ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych oraz wysokości ogrodzeń nie większej niż 1,6 m.

Ważnym czynnikiem z punktu widzenia ochrony krajobrazu są zapisy odnoszące się do maksymalnej ilości kondygnacji oraz wysokości zabudowy:

- dla budynków mieszkalnych i usługowych oraz zabudowy zagrodowej (MN, MN/U oraz RM) nie większą niż 2 kondygnacje naziemne i nie więcej niż 10 m,
- dla zabudowy usługowej oraz zabudowy usługowej – sportu i rekreacji z (6MN/U oraz UT/US) nie większą niż 12 m.

Równie istotnym zagadnieniem ww. kwestii są zapisy pozwalające na ekstensyfikację zabudowy poprzez ograniczenie liczby budynków na działce budowlanej oraz ustalenie minimalnej powierzchni działki budowlanej:

- na terenach MN - w większości 1200 m² oraz 800 m²,
- na terenach MN/U – w większości 1200 m² oraz 1500 m² i 600 m²
- na terenie UT/US – 5000 m².

Istotny z punktu widzenia polepszenia jakości krajobrazu może okazać się zapis o zakazie lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej. Na polepszenie ww. jakości mogłoby również wpłynąć skablowanie linii energetycznej oznaczonej na rysunku planu w jego centralnej części.

6.6. Oddziaływanie na ludzi

Oddziaływania na ludzi, wynikające z realizacji ustaleń zmiany mpzp, zaliczyć można zarówno do pozytywnych, jak i negatywnych.

Negatywne oddziaływania na związane będą głównie z etapem realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych, prowadzonych głównie na niezainwestowanych terenach przeznaczonych pod zabudowę. Negatywne oddziaływania polegać będą na emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza, a także na utrudnieniach w ruchu, wynikających z prowadzenia prac budowlanych. Należy jednak przypuszczać, że prace prowadzone będą w ciągu dnia i nie będą stanowiły uciążliwości w godzinach nocnych. Poza tym, należy podkreślić, że będzie to oddziaływanie krótkotrwałe i chwilowe, które ustanie po zakończeniu prac budowlanych. Zasięg oddziaływania powinien być ograniczony do działki budowlanej, by nie stanowił zbyt dużego dyskomfortu dla dalszego otoczenia.

Zwiększy się liczba terenów usługowych kosztem niepożądanego zabudowy usługowo-przemysłowej. Ponadto docelowa realizacja ustaleń planu pozwoli na zapewnienie odpowiedniego standardu zamieszkania, a także na zapewnienie bezpieczeństwa na nowych terenach inwestycyjnych. Służyć temu będą ustalenia w zakresie:

- zapewnienia bezpiecznego dostępu do terenów,
- obowiązku zapewnienia niezbędnej ilości miejsc postojowych, w tym miejsc dla samochodów osobowych,
- zapewnienia wszystkim terenom dostępu do niezbędnych sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej, ciepłowniczej

- i telekomunikacyjnej, a także dopuszczenie robót w zakresie systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego,
- zachowanie ciągłości funkcjonowania istniejącego systemu melioracyjnego,
- zachowanie istniejących cieków i zbiorników wodnych, w tym oczek wodnych (funkcje retencyjne).

Tereny zieleni i wód powierzchniowych śródlądowych (Z/WS i WS) mogą stanowić tereny zieleni służące endogenicznym i egzogenicznym beneficjentom przestrzeni w celach rekreacyjnych, lub stanowić zgodnie z zapisami planu miejsce lokalizacji ciągów pieszych i ścieżek rowerowych. Na obszarze planu dopuszcza się również obiekty małej architektury.

Przebiegająca przez teren planu linia elektroenergetyczna będzie w niewielkim fragmencie oddziaływać swoim polem elektromagnetycznym na projektowany teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (38MN)⁸. W znaczącej większości przebiega ona bowiem przez tereny wyłączone z zabudowy (R oraz Z/WS). W większym stopniu swoim oddziaływaniem wpłynie niekorzystnie na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przez który bezpośrednio przebiega, ale znajduje się on jednak poza granicami analizowanego projektu mpzp.

6.7. Oddziaływanie na powietrze

Na skutek realizacji ustaleń zmiany mpzp nie przewiduje się zwiększonego znaczącego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego w granicach opracowania oraz w jego otoczeniu. Nowa zabudowa lokalizowana będzie głównie na terenach zachodniej części planu. Ze względu na skalę planowanej zabudowy, należy przypuszczać, że jej użytkowanie nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia jakości powietrza na obszarze opracowania. Również zgodnie z przepisami prawa, zabudowa usługowa nie może powodować przekroczeń standardów jakości środowiska w zakresie emisji substancji, hałasu i promieniowania elektromagnetycznego, poza teren, do którego posiada tytuł prawny.

Nie przewiduje się również istotnych emisji zanieczyszczeń do powietrza z systemów grzewczych nowych budynków. Projekt przewiduje powiązanie infrastruktury technicznej na wszystkich terenach z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, w tym również sieci gazowej. Do czasu realizacji pełnej sieci infrastruktury technicznej dopuszczono jednak stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, z zastrzeżeniem, iż należy stosować paliwa wyłącznie najwyższej jakości o niskich wskaźnikach emisji. Z uwagi na stan powietrza w strefie wielkopolskiej zalecane jest zaopatrywanie budynków w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej „niskiej emisji PM10”, poprzez np. stosowanie kotłów gazowych lub olejowych, wykorzystywanie energii odnawialnej.

Podobnie jak w stanie istniejącym, główne źródło emisji zanieczyszczeń powietrza na omawianym obszarze, stanowić będą zlokalizowane poza granicami opracowania drogi, charakteryzujące się dużym natężeniem ruchu – ul. Rokietnicka i ul. Poznańska.

Największy wpływ na jakość powietrza w otoczeniu dróg będzie miała wielkość emisji tlenków azotu (głównie tlenku NO i dwutlenku NO₂). Wielkość ich emisji decyduje o rozpiętości obszaru ponadnormatywnego oddziaływania w pobliżu dróg, a stężenie dwutlenku azotu odgrywa zasadniczą rolę w tworzeniu zjawiska smogu fotochemicznego. Ponadto, samochody mogą emitować do powietrza atmosferycznego metale ciężkie (przede wszystkim ołów, kadm), a także zanieczyszczenia pyłowe – drobinki pyłu ze ścierania materiałów hamulcowych i opon. Na podstawie wyników wielu analiz, prowadzonych w związku z oceną zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego – wymaganą w procedurze uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji drogowych, należy przypuszczać, że emisja zanieczyszczeń, w tym przede wszystkim tlenków azotu, nie będzie przekraczała obowiązujących wartości odniesienia już na powierzchni pasów jezdni lub przy granicy pasa drogowego (wyznaczonego w projekcie planu liniami rozgraniczającymi). W związku

⁸ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448).

z powyższym, na etapie sporządzania planu miejscowego nie wskazuje się na konieczność wprowadzenia rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie nowych inwestycji komunikacyjnych na jakość powietrza atmosferycznego. Ponadto, emisja zanieczyszczeń z poruszających się pojazdów będzie rekompensowana zmniejszającymi się z roku na rok jednostkowymi wskaźnikami emisji z poszczególnych typów pojazdów. W sposób pośredni na poprawę jakości powietrza oddziaływać będzie realizacja ustaleń planu dotycząca zagospodarowania wszystkich wolnych powierzchni zieleni.

Na etapie realizacji nowej zabudowy spodziewana jest jednak zwiększona emisja substancji gazowych i pyłowych, których źródłem będą pojazdy, silniki pracujących maszyn, sypkie materiały budowlane, związane z pracami budowlanymi. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, którego zasięg powinien ograniczyć się jedynie do terenu budowy i które powinno ustać po zakończeniu prowadzenia prac budowlanych. Należy spodziewać się również, że prace budowlane będą prowadzone etapowo, co znacznie zmniejszy natężenie negatywnego krótkotrwałego oddziaływania, na jakość powietrza atmosferycznego w otoczeniu obszaru zmiany mpzp.

6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie mpzp z uwagi na utrzymanie w większości obecnego użytkowania terenu nie będzie miała znaczącego oddziaływania na kształtowanie lokalnego klimatu.

Nowa zabudowa lokalizowana będzie głównie na zachodnich terenach planu. Powstanie nowych terenów zabudowanych zmniejszy udział terenów wolnych od zabudowy, które w chwili obecnej stwarzają warunki do swobodnego przemieszczania się mas powietrza. Jednak z uwagi na położenie terenów w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy oraz ustalone zapisami projektu planu maksymalne wysokości budynków na terenach o poszczególnym przeznaczeniu, można stwierdzić, że nie pojawią się żadne znaczne przeszkody w postaci wysokich budynków usytuowanych w bliskich odległościach od siebie, które stanowiłyby bariery terenowe dla mas powietrza. Maksymalne wysokości budynków zostały wymienione w pkt. 6.5. Ze względu na powstawanie nowej, relatywnie intensywnej zabudowy, może nastąpić nieznaczne lokalne podniesienie średnich temperatur – nie będzie miało to wpływu na klimat w skali ponadlokalnej.

W obliczu planowanego zabudowania części terenu objętego projektem planu, w tekście mpzp wprowadzono ustalenia mające na celu zniwelowanie niekorzystnego wpływu. Są to ustalenia dotyczące roślinności i ochrony powietrza atmosferycznego, ale w sposób pośredni przyczynią się również do poprawy klimatu lokalnego. Należą do nich ustalenia:

- zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- ustalenia wysokich udziałów powierzchni biologicznie czynnej na terenach o poszczególnym przeznaczeniu,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem infrastrukturalnych inwestycji celu publicznego oraz inwestycji z zakresu łączności publicznej,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, w których będą wykorzystywane wyłącznie paliwa charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami emisji takie jak: paliwa płynne, gazowe, stałe, energia elektryczna oraz alternatywne źródła energii,
- powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci.

Ograniczenie paliw gorszej jakości stosowanych w indywidualnych systemach grzewczych wpłynie w sposób bezpośredni na wyeliminowanie możliwości pojawienia się istotnych źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza, a tym samym na niekorzystne kształtowanie lokalnego klimatu.

Należy jednak wziąć pod uwagę również wzrost liczby samochodów (przy coraz większym udziale samochodów na 1000 mieszkańców w powiecie poznańskim – 552⁹), które bezpośrednio poprzez system dróg wewnętrznych, dojazdowych i lokalnych oraz pośrednio przez ulicę Rokietnicką i Poznańską zwiększą zarówno hałas jak i emisję zanieczyszczeń.

Biorąc pod uwagę powyższe, prognozuje się, że realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp nie przyczyni się do znaczących zmian lokalnego klimatu.

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Zdefiniowane w planie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny mieszkaniowo-usługowe, podlegają ochronie akustycznej w środowisku na mocy ustawy *Prawo ochrony środowiska*¹⁰ i wymagają zapewnienia odpowiednich standardów akustycznych w środowisku – zgodnie obowiązującym rozporządzeniem *zmieniającym rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*¹¹, definiującym wymagane standardy akustyczne w środowisku. Rozporządzenie to dotyczy źródeł hałasu generowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, dla którego obowiązują nadal przepisy poprzedniego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*¹².

Klimat akustyczny w analizowanym obszarze planu jest obecnie korzystny, jednak najmniej korzystne warunki akustyczne panują w pasie zabudowy rozmieszczonej bezpośrednio wzdłuż ulicy Rokietnickiej. W planie zapisano obowiązek uzyskania standardów akustycznych na granicach z terenami o zdefiniowanych wymaganiach akustycznych w środowisku. Również w tym celu na rysunku planu na terenach U oraz 7MN/U od strony zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wyznaczono strefy lokalizacji zieleni izolacyjnej.

Ponadto zakłada się, iż w budynkach – zarówno istniejących, jak jeszcze projektowanych, czy już powstających – mogą być, jeżeli nastąpi taka potrzeba, zastosowane przegrody zewnętrzne (ściany i okna) o odpowiednio podwyższonej izolacyjności akustycznej, z zachowaniem wymagań norm budowlanych, m.in. w dziedzinie przewietrzania pomieszczeń zamkniętych.

Zakłada się również, że w wyniku właściwego prowadzenia postępowań administracyjnych nie będą występowały przypadki uciążliwego oddziaływania tzw. *pozostałych obiektów i działalności mogącej być źródłem hałasu*¹³, związane z działalnością usługową prowadzoną w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych (które nie wymagają zmiany klasyfikacji terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na tereny mieszkaniowo-usługowe, zgodnie z przepisami prawa budowlanego¹⁴), a także w budynkach usługowych na terenach mieszkaniowo-usługowych.

Na etapie realizacyjnym ustaleń mpzp należy spodziewać się dodatkowej emisji hałasu, powodowanej przez pojazdy oraz silniki pracujących maszyn, związanych z pracami budowlanymi, przebudową lub rozbudową infrastruktury technicznej. Będzie to oddziaływanie krótkoterminowe, którego zasięg powinien ograniczyć się jedynie do terenu budowy i które ustanie po zakończeniu prowadzenia prac budowlanych. Należy spodziewać się jednak, że prace te prowadzone będą etapowo, co znacznie zmniejszy oddziaływanie na kształtowanie klimatu akustycznego w otoczeniu opracowania.

⁹ Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014 – Urząd Statystyczny w Poznaniu

¹⁰ Dział V, Art. 113 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.),

¹¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109)

¹² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 poz. 112)

¹³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1109) lub rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014, poz. 112)

¹⁴ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 1333 ze zm.).

W zakresie kształtowania komfortu akustycznego w planie ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów RM, jak dla terenów zabudowy zagrodowej, dla terenów MN, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz dla terenów MN/U, jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, a w przypadku lokalizacji szpitali, szkół, przedszkoli odpowiednio jak dla terenów szpitali poza miastem, terenów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

W stosunku do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) zlokalizowanych bezpośrednio przy ulicy Rokietnickiej, można przypuszczać, że dopuszczalny poziom hałasu zostanie przekroczony, co może negatywnie wpłynąć potencjalnych lub obecnych beneficjentów rzeczonych terenów.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie działań w kierunku zniwelowania przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu wydaje się być zasadne. Proponowanymi działaniami mogłyby być lokalizacja ekranów akustycznych oraz wysokiej zieleni izolacyjnej i/lub szpalerów drzew wzdłuż ulicy Rokietnickiej, odgradzających tereny zabudowy mieszkaniowej od źródła niepożądanego zjawiska akustycznego i częściowo zmniejszające poziom hałasu.

Jednak lokalizacja ekranów akustycznych byłaby inwestycją co najmniej wątpliwą z punktu widzenia beneficjentów obszaru mpzp oraz obszarów przyległych z uwagi na klasę ww. drogi, kosztochłonność takiego rozwiązania oraz niekorzystny wpływ na krajobraz. Wprowadzenie wysokiej zieleni izolacyjnej z uwagi potencjalnie małą miąższość tejże wywierałaby bardziej pozytywne efekty psychologiczne niż faktycznie zmniejszałaby poziom hałasu.

Kolejnym możliwym rozwiązaniem, byłoby zastosowanie na odcinkach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową drogowych elementów uspokojenie ruchu, np. obniżenie prędkości poruszania się pojazdów, esowanie pasów ruchu, szykany, tzw. bramy wjazdowe do miejscowości oraz wyspy „kanalizujące” ruch, azyle dla pieszych etc. Należy jednak zaznaczyć, że zastosowanie takich rozwiązań niekorzystnie wpłynęłoby na przepustowość ulicy Rokietnickiej, która pełni dość znaczną rolę w obsłudze transportowej Tarnowa Podgórnego.

Zaznaczyć należy, że hałas zwiększy się również poprzez zwiększoną ilość samochodów korzystających z pozostałego układu komunikacyjnego wyznaczonego w planie.

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej w planie ustalono dla obszaru archeologicznej strefy ochrony konserwatorskiej, wyznaczonej na rysunku planu:

- nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prowadzenia prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu,
- nakaz uzyskania pozwolenia konserwatorskiego na prowadzenie badań archeologicznych, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Oddziaływanie na dobra materialne i zasoby naturalne

Realizacja ustaleń zmiany mpzp nie spowoduje znaczącego oddziaływania na dobra materialne. Na etapie realizacji nowych obiektów budowlanych wystąpić mogą krótkoterminowe i lokalne oddziaływania na istniejące dobra materialne. Polegać one mogą głównie na pogorszeniu stanu nawierzchni istniejących dróg dojazdowych na skutek intensywnego ruchu samochodowego, zwłaszcza pojazdów ciężarowych, związanego z prowadzonymi inwestycjami budowlanymi.

Realizacja nowych inwestycji budowlanych na ww. terenach przyczyni się do pewnego przyrostu ilości dóbr materialnych występujących na omawianym w prognozie obszarze. Zakładając, że nowe zainwestowanie charakteryzować się będzie wysokimi walorami estetycznymi, wpisującymi się w docelowy sposób użytkowania i funkcjonowania analizowanego obszaru, przypuszczać można, że jego realizacja będzie w pozytywny sposób oddziaływać na otoczenie omawianego obszaru.

Ponadto nie przewiduje się innego istotnego znaczącego oddziaływania na zasoby naturalne, niż opisane w niniejszym rozdziale.

W zakresie oddziaływania na zasoby naturalne w zapisach planu ustala się nakaz uwzględnienia ograniczeń w zagospodarowaniu wynikających z położenia terenów w granicach obszaru górniczego i udokumentowanego złoża wód termalnych „Tarnowo Podgórne GT-1” (numer złoża 15707).

6.12. Oddziaływanie na obszary prawnie chronione, w tym obszary Natura 2000

W obrębie analizowanego obszaru oraz w jego otoczeniu nie są zlokalizowane obszary prawnie chronione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. *o ochronie przyrody*, jak również obszary objęte Europejską Siecią Ekologiczną Natura 2000. W związku z powyższym, nie przewiduje się oddziaływania realizacji ustaleń zmiany mpzp na tereny prawnie chronione.

6.13. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Gminy Tarnowo Podgórne (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianej zmiany planów miejscowych nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Do najważniejszych skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp należeć będzie uporządkowanie i określenie docelowej funkcji wszystkich terenów znajdujących się w granicach przedmiotowego obszaru.

W kontekście wpływu realizacji ustaleń omawianego w prognozie projektu planu na poszczególne komponenty środowiska, istotne będzie zatem monitorowanie:

- realizacji ustaleń nakazujących utrzymanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych lub terenów,
- realizacji ustaleń w zakresie zachowania określonych parametrów zabudowy na terenach, na których dopuszczono jej realizację,
- sposobu postępowania z wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami,
- przestrzegania wykorzystywania wyłącznie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji dla dopuszczonych indywidualnych systemów grzewczych,
- realizacji zapisów dotyczących śródlądowych wód powierzchniowych, w tym zachowania ciągłości funkcjonowania istniejącego systemu melioracyjnego oraz sposobu zagospodarowania zielenią,
- respektowania zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dróg oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej oraz inwestycji określonych w planie.

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska¹⁵ przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Analiza skutków realizacji ustaleń zmiany mpzp możliwa będzie dopiero po zrealizowaniu poszczególnych inwestycji budowlanych. Będzie ona prowadzona w oparciu o wyniki pomiarów, ocen i analiz, wykonywanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska (jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu i wibracji, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb), w zakresie oraz z częstotliwością określoną w przepisach odrębnych, w tym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*¹⁶ oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*¹⁷. Działania ww. instytucji w zakresie monitoringu poszczególnych komponentów środowiska pozwolą na ocenę skutków realizacji ustaleń mpzp i umożliwią reakcję na ewentualne negatywne zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym.

Zakres i częstotliwość monitoringu, obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą

¹⁵ utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska*

¹⁶ zgodnie z art. 88, art. 109 ust.1, art. 117 ust. 1 ustawy

¹⁷ zgodnie z art. 155a ustawy

natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach¹⁸, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Stosowanie właściwych metodyk prowadzenia badań i pomiarów jest niezwykle istotne ze względu na ograniczenie możliwości wystąpienia błędów w ostatecznej ocenie jakości poszczególnych komponentów środowiska. Z uwagi na różnorodność zagadnień dotyczących metody i wymogów jakie wskazane są w przypadku prowadzenia monitoringu poszczególnych komponentów środowiska, w niniejszym opracowaniu nie przytoczono ich brzmienia.

Precyzyjne określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania, niemniej wskazuje się, iż w celu szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń mpzp najbardziej korzystne byłoby prowadzenie badań monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska raz w roku. Należy również zauważyć, iż zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu powinien być dostosowany do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń projektu mpzp, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Trudno jest wskazać rozwiązania alternatywne do rozwiązań wskazanych w projekcie zmiany mpzp, w kontekście obecnie obowiązującej sytuacji formalno-prawnej zarówno w założeniach obecnego prawodawstwa jak i polityki przestrzennej gminy.

Ponieważ zaproponowane w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne można uznać za optymalne, zarówno pod kątem rozwiązań urbanistycznych, polityki przestrzennej gminy, oczekiwań właścicieli nieruchomości oraz rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska (ochrona akustyczna, wprowadzenie zasad gospodarki wodno-ściekowej, ewentualną alternatywą mogłaby być koncepcja w założeniu zgodna z wypracowaną przez wszystkich beneficjentów kompleksowa polityką przestrzenną dla całego obszaru aglomeracji/metropolii Poznań. Należałoby przede wszystkim wziąć pod uwagę możliwości inwestycyjno-demograficzne w skali makro dla całej metropolii i rozważyć możliwość racjonalnego podejścia do przeznaczania terenów pod zabudowę, w szczególności mieszkaniową, z wypracowaniem wspólnych dla całej metropolii koncepcji terenów wyłączonych z zabudowy i tworzących razem wspólne korytarze ekologiczne w rozumieniu wspólnej kooperacji potrzeb rekreacyjno-wypoczynkowych człowieka i życia środowiska przyrodniczego.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, alternatywną koncepcją byłby plan przeznaczający pod zabudowę tylko zabudowane już obszary oraz nieruchomości, dla których zostały wydane odpowiednie decyzje administracyjne. Pozostała część terenów pozostałaby wyłączona z zabudowy na rzecz uzupełniania luk na terenach obecnie intensywnie zabudowanych. Rezygnacja z lokalizacji zabudowy na ww. obszarach miałaby niewątpliwie korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze jak i komfort okolicznych mieszkańców.

Jednakże taka koncepcja w obecnej sytuacji formalno-prawnej mogłaby wywołać niepożądane skutki finansowe dla budżetu gminy oraz konflikty społeczne z tytułu własności nieruchomości.

Niemniej jednak, tereny te są w znacznej części predestynowane do lokalizowania zabudowy i nie będą w znacznym stopniu oddalone od terenów już zurbanizowanych. Pozwoli to na zachowanie w miarę spójnego charakteru miejscowości Tarnowo Podgórne oraz możliwych do zrealizowania inwestycji infrastrukturalnych. Opracowywany projekt ma na celu stworzenie dogodnych warunków

¹⁸ w tym m.in. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych* (Dz. U. 2011 Nr 258, poz. 1550), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem* (Dz. U. 2011 Nr 288 poz.1697)

do prowadzenia optymalnych z punktu widzenia gminy inwestycji zgodnie ze sztuką urbanistyczną oraz z oczekiwaniami inwestorów.

9. WNIOSKI

Głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie Podgórny – część wschodnia są niewielkie korekty parametrów zabudowy takich jak: linie zabudowy, zmiana wysokości zabudowy, korekta linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu, dopuszczenie lokalizacji zabudowy gospodarczej i garaży, dopuszczenie funkcji usługowej, zmiana wielkości minimalnej działki budowlanej, zmiana przeznaczenia terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów z zabudową usługową na tereny zabudowy wyłącznie usługowej lub mieszkaniowo-usługowej, wprowadzenie dwóch niewielkich terenów zabudowy zagrodowej przy ul. Rokietnickiej oraz pomiędzy ul. Rokietnicką, a Czereśniową. Istotną celem planu jest także korekta oraz zdefiniowanie układu komunikacyjnego usprawniającego, a czasami wręcz umożliwiającego prawidłową obsługę terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Aktualnie na przedmiotowym obszarze obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Tarnowo Podgórne i Góra, zatwierdzonego uchwałą Nr IX/101/2011 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 17 maja 2011 r. Zapisy obowiązującego planu nie pozwalają na wprowadzenie ww. zmian.

Realizacja ustaleń mpzp spowoduje znaczące przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne, których efektem będzie powstanie w miejscu znacznej części (głównie zachodnia część planu) obecnych pól uprawnych nowych terenów zainwestowanych, z dominującym udziałem terenów przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową (głównie zabudowę mieszkaniową jednorodzinną), ale także mieszkaniową jednorodzinną lub usługową. Jednocześnie w znacznym stopniu zachowana zostanie funkcja dużego obszaru terenów rolniczych.

Jak wykazano w niniejszej prognozie, realizacja ustaleń mpzp powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o zróżnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym. Oddziaływania te będą skutkiem realizacji w granicy planu nowych inwestycji budowlanych, związanych z lokalizacją zabudowy, rozbudową układu komunikacyjnego oraz budową nowych sieci infrastruktury technicznej.

Do trwałych lub długoterminowych, oraz w większości przypadków również negatywnych, oddziaływań zaliczyć należy:

- ingerencję w powierzchnię ziemi i warunki gruntowo-wodne w miejscach realizacji inwestycji budowlanych, trwałe przekształcenie podłoża gruntowego w strefie, w której właściwości gruntów mają znaczenie dla wykonania i eksploatacji budynków i budowli,
- znaczne zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntów w miejscach realizacji zabudowy i szlaków komunikacyjnych, zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych za pośrednictwem kanalizacji deszczowej, zmiany wielkości zasilania istniejących rowów melioracyjnych,
- przeobrażenia szaty roślinnej, wynikające z usunięcia spontanicznie rozwijającej się zieleni na obecnych nieużytkach z miejsc realizacji zabudowy i szlaków komunikacyjnych oraz wprowadzanie nowych nasadzeń zieleni towarzyszącej zabudowie i trasom komunikacyjnym,
- przekształcenia świata zwierzęcego – zmniejszenie ilości zwierząt występujących na analizowanych terenach w wyniku likwidacji terenów użytkowanych rolniczo oraz nielicznych nieużytków porośniętych zielenią, pojawienie się nowych gatunków, wysoce przystosowanych do życia w silnie zurbanizowanych terenach,
- zwiększenie emisji (zanieczyszczeń powietrza i hałasu) w związku z funkcjonowaniem nowych terenów zabudowanych oraz komunikacyjnych,
- zmiana charakteru oraz uwarunkowań krajobrazowych omawianego obszaru, przekształcenie otwartych terenów rolniczych oraz nieużytków w tereny zurbanizowane.

Powyższe oddziaływania w znacznej mierze dotyczyć będą terenów o stosunkowo niskich walorach przyrodniczych, znacznie przekształconych w wyniku rolniczego użytkowania, o różnorodności biologicznej uwarunkowanej stopniem zainwestowania terenu (niska różnorodność biologiczna na terenach zabudowanych, bardziej urozmaicony skład gatunkowy flory i fauny na terenach dotąd niezainwestowanych), i silnie przekształconym podłożu glebowym.

Przeobrażenia środowiska przyrodniczego następować będą najprawdopodobniej w dłuższej perspektywie czasu. Ich tempo uzależnione będzie od tempa realizacji przeobrażeń funkcjonalno-przestrzennych przewidzianych w omawianym w prognozie mpzp. Należy przypuszczać, że będą one następowały stopniowo, wieloetapowo, lub w dającej się przewidzieć perspektywie – nie zrealizują się wcale lub tylko częściowo.

Koniecznym wydaje się także podkreślenie dyskusyjności przewidywania tak dużej ilości terenów pod zabudowę mieszkaniową przy już posiadanych przez Tarnowo Podgórne rezerwach. Ze względu na potencjalny brak możliwości pełnego zainwestowania przedmiotowego obszaru, może to prowadzić to negatywnych skutków w zakresie ładu przestrzennego, środowiskowych i ekonomicznych, a także nieracjonalnego wykorzystania przestrzeni. Warto jednak odnotować, iż projekt mpzp w przeważającej części powiela zapisy planu obowiązującego, a ich głębsza korekta mogłaby być dla gminy problematyczna, zwłaszcza w kontekście ekonomicznym.

Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne ustalone w projekcie planu są zgodne z uwarunkowaniami fizjograficznymi oraz ustaleniami Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowo Podgórne.

Wprowadzenie ustaleń w zakresie zasad ochrony i kształtowania środowiska i przyrody pozwoli na częściowe ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogłyby się pojawić w konsekwencji wprowadzenia na te tereny nowego sposobu zagospodarowania i użytkowania. Warunkiem niezbędnym dla ograniczania negatywnych skutków będzie jednak precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń planu miejscowego i restrykcyjne przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z przepisów odrębnych, zwłaszcza w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony przed hałasem, a także ochrony i kształtowania zieleni.

Istotnym warunkiem zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska będzie również przestrzeganie zapisów określających maksymalną powierzchnię zabudowy nowych budynków, utrzymanie określonego w projekcie planu udziału powierzchni biologicznie na poszczególnych terenach oraz wprowadzanie nowej zieleni na wszystkich nieutwardzonych fragmentach terenów. Wprowadzana zieleń powinna składać się z jak największej ilości drzew i krzewów, złożonych głównie z gatunków rodzimych, dostosowanych do lokalnych warunków siedliskowych. Skład gatunkowy, gęstość nasadzeń i fizjonomia zieleni powinny być dostosowane do pełnienia funkcji zarówno środowiskotwórczych, sanitarnych, jak i estetycznych.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, przy uwzględnieniu jego poszczególnych komponentów, w tym: powierzchni ziemi, warunków wodnych, różnorodności biologicznej, krajobrazu, szaty roślinnej i zwierząt, powietrza, klimatu akustycznego. Wzięto również pod uwagę oddziaływanie realizacji ustaleń mpzp na ludzi, dobra materialne, dziedzictwo kulturowe.

Prognoza dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie Podgórny. Projekt opracowywany jest na podstawie uchwały Nr VI/67/2015 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 24 lutego 2015 r. Aktualnie na przedmiotowym obszarze obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowościach Tarnowo Podgórne i Góra, zatwierdzonego uchwałą Nr IX/101/2011 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 17 maja 2011 r. Projektem planu objęto obszar zlokalizowany w miejscowości Tarnowo Podgórne, ograniczony: od północy – ul. Rokietnicką, ul. Karolewską oraz granicą gminy Tarnowo Podgórne; od południa – ul. Czereśniową do skrzyżowania z rowem melioracyjnym wyznaczającym granicę planu na odcinku od ul. Czereśniowej do ul. Marianowskiej; od zachodu – wschodnią granicą działki nr 1086; od wschodu – granicą gminy Tarnowo Podgórne oraz granicą miejscowości Tarnowo Podgórne; ponadto z powyższego zakresu wyłączone są, a zarazem uzupełniają granicę opracowania obszary objęte zmianą miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie Podgórny (części A, C, D, H), opracowywaną na podstawie uchwały Nr LXXI/935/2014 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 23 września 2014 r. Obszar objęty sporządzeniem planu zajmuje powierzchnię ok. 231,5 ha.

Prognoza składa się z dziesięciu części. W pierwszej omówiono podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzania.

W drugiej części omówiono położenie przedmiotowego obszaru w przestrzeni gminy i jego obecne zagospodarowanie. Ogólnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz jego stan w odniesieniu do jakości powietrza, wód oraz klimatu akustycznego. Obszar objęty ustaleniami projektu planu miejscowego zlokalizowany jest w środkowej części gminy Tarnowo Podgórne w miejscowości Tarnowo Podgórne. Obszar ten zagospodarowany jest w różnorodny sposób – obejmuje tereny mieszkaniowe jednorodzinne, zabudowy zagrodowej, usługowe, usług turystycznych, sportu i rekreacji oraz użytkowane rolniczo. Powierzchnia obszaru opracowania wynosi ok. 231,5 ha. Obszar ten jest stosunkowo płaski, gdzieś znajdują się niewielkie spadki. Nie występuje tu duże zróżnicowanie gatunków roślin i zwierząt.

W trzeciej części prognozy zwrócono uwagę na potencjalne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu planu. Najbardziej znaczące problemy mogą dotyczyć zagadnień związanych z hałasem komunikacyjnym oraz zanieczyszczeniem powietrza wynikającym z lokalizacji dróg w pobliżu granic opracowania.

W czwartej części omówiono cel i zapisy projektu planu. Wskazano również ich powiązania z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnowo Podgórne oraz zapisami opracowania ekofizjograficznego gminy. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu. Z dokumentów tych wynika, iż tereny te nadają się do lokalizowania zabudowy o różnych funkcjach.

W piątej części omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia projektu planu. W tym zakresie przeanalizowano dokumenty o znaczeniu międzynarodowym i krajowym. Ustalenia planu w dużym stopniu realizują ustalenia tych dokumentów.

W szóstej części omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w tym na: powierzchnię ziemi, warunki wodne, bioróżnorodność i krajobraz, szatę roślinną, zwierzęta, ludzi, powietrze, klimat akustyczny, obszary Natura 2000 i inne obszary chronione, a także na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne. Realizacja ustaleń planu będzie miał wpływ na te elementy środowiska, jednakże nie powinno być na tyle silne i znaczące, aby nie realizować założeń przyjętych w projekcie.

W siódmej części odniesiono się do zagadnień związanych z metodami analiz skutków realizacji postanowień planu miejscowego.

W części ósmej wyjaśniono ewentualne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zaproponowanych w projekcie planu. Korzystna byłaby rezygnacja z dopuszczenia lokalizacji nowej zabudowy na wybranych obszarach planów i pozostawienia tam terenów użytkowanych rolniczo.

Część dziewiąta zawiera wnioski z opracowania - realizacja ustaleń spowoduje przekształcenia wybranych obszarów. Na innych terenach utrzymywany jest ich dotychczasowy sposób zagospodarowania lub przeznaczenie ustalone już w aktualnie obowiązujących planach, a zmiany dotyczą niewielkich szczegółów takich jak m.in. sposób lokalizacji budynków, czy ich gabaryty.

Realizacja ustaleń powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o zróżnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym. Oddziaływania te będą skutkiem realizacji w granicy planu nowych inwestycji budowlanych, związanych z lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej, w tym usług turystycznych, sportu i rekreacji.

Część dziesiąta stanowi niniejsze streszczenie.

Prognoza zawiera także oświadczenie autora prognozy o posiadanych kwalifikacjach do sporządzenia dokumentu.

W załącznikach umieszczono zdjęcia z wizji terenowych oraz projekt rysunku planu (w pomniejszeniu).

11. OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 74 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) oświadczam, że ukończyłem jednolite studia magisterskie (gospodarka przestrzenna) i posiadam kilkunastoletnie doświadczenie w pracach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz brałem udział w przygotowaniu kilkunastu prognoz oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadom odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Załącznik nr 1: Dokumentacja fotograficzna

FOT. 1. ZABUDOWA UL. ROLNEJ

FOT. 2. OBIEKTY Z UPRAWAMI SZKLARNIOWYMI POMIĘDZY UL ROKIETNICĄ I CZEREŚNIOWĄ

FOT. 3. OCZKO WODNE PRZY UL. ROKIETNICZKIEJ

FOT. 4. UL. MARIANOWSKA

FOT. 5. ZABUDOWA MIESZKANIOWA JEDNORODZINNA W OTOCZENIU TERENÓW ROLNICZYCH

FOT. 6. ZAKŁAD USŁUGOWY PRZY UL. ROLNEJ

FOT. 7. ZABUDOWA PRZY UL. MARIANOWSKIEJ

FOT. 8. RÓW MELIORACYJNY PRZECINAJĄCY UL. ROLNĄ

FOT. 9. TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO W ŚRODKOWEJ CZĘŚCI OBSZARU OPRACOWANIA

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TARNOWIE PODGÓRNYM - CZĘŚĆ WSCHODNIA

